TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ŞUBAT-MART 1992 Sayı : 265

İŞ GÜVENCESİ TARTIŞILIYOR

BU FELAKETLER SON OLSUN

BASKIDAYKEN

TÜRK-İŞ, 1 MAYIS'TA KAPALI SALON TOPLANTISI YAPACAK...

TÜRK-İŞ 1 MAYIS'ı bu yıl Ankara'da düzenleyeceği Kapalı Salon Toplantısı ile kutlayacak... TÜRK-İŞ; tüm dünyada işçilerin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 MAYIS'ı ruhuna yaraşır biçimde kutlayacak.

TÜRK-İŞ, geçen yıllarda düzenlediği 1 Mayıs kutlamalarında, kapalı salon toplantıları yanında işyerlerinde ve fabrikalarda bildiriler okundu. Bu yıl düzenlenen ve Ankara'da Karayolları Genel Müdürlüğü Salonu'nda yapılacak olan toplantıda; 1 MAYIS'ın ne olduğu, niçin işçiler tarafından kutlandığı anlatılacak...

TÜRK-İŞ'te 1 MAYIS kutlamalarıyla ilgili hazırlıklar sürüyor.

GEÇEN YIL 1 MAYIS BİLDİRİSİ'NDE NE DENİLMİŞTİ?.

Geçen yıl, 1991 yılı 1 MAYIS'ında TÜRK-İŞ bir bildiri yayınlayarak işçilerin toplumun en dinamik güç oldukları vurgulandı ve şöyle denilmişti:

"— Ülkemizde yaşanan ekonomik, siyasal ve sosyal olumsuzluklar karşısında güçlerini ne olursa olsun, insanca yaşama isteklerimizi tehditle karşılayan, devleti soyanlara, teşvik kredisi adı altında milyarları götürenlere arka çıkıp, işçinin toplu sözleşmelerle alacağı üç-beş lirayı 12 Eylül öncesine dönme sebebi olarak gösterenlere sesimiz bir kez daha bugün duyuracağız.

İşçi hak ve özgürlüklerini tanımamakta ısrarlı, fakir fukarayı sevmediklerini açıkça söyleten çekinmeyenlerin Devlet yönetiminde söz sahibi oldukları ülkelerde, işçilerin demokratik yollardan gereken karşılığı verecekleri günlerin geleceği unutulmamalıdır.

Elbette bizi sevmeyeceklerdir. Çünkü, bu vurgun düzeninde oyunu bozan, Devlet olanaklarının çar-çur edilmesine tepki gösteren en dinamik güç bizleriz."

İçindekiler

1	ICFTU 15. KONGRESİ YAPILDI..	29	EĞİTİM
4	İŞ GÜVENCESİ TARTIŞILIYOR..	37	HUKUK
10	KORKUNÇ GRİZU FACİASI	41	KÖŞEMDEN
21	ŞEVKET YILMAZ: "ÇAĞDAŞ DEMOKRASİYİ KURMAK ve KORUMAK HEPİMİZİN GÖREVİDİR.."	44	TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI..

AYLIK EĞİTİM VE MESLEKİ DERGİ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU AYLIK YAYIN ORGANI

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKASI KONFEDERASYON TÜRK-İŞ ADINA GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ :
MUSTAFA BAŞOĞLU

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

YAYINI HAZIRLAYANLAR :
MUSTAFA BAŞOĞLU
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY
ERDAL TÜT

YÖNETİM YERİ :
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sk. No: 10
Yenişehir/ANKARA
Tel : 433 38 24 - 433 31 25 (Santral)
Fax : 433 68 09
Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların düşüncesini yansıtır.

ABONE
Yurtiçi, 6 aylık 40.000.-TL., Yıllık 80.000,-TL.,
Yurtdışı 6 aylık 60.000.-Tl., Yıllık 120.000,-TL.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU :
Şevket YILMAZ
(Genel Başkan)
Orhan BALTA
(Genel Sekreter)
Enver TOÇOĞLU
(Genel Mali Sekreter)
Mustafa BAŞOĞLU
(Genel Eğitim Sekreteri)
Mehmet BAMYACI
(Genel Teşkilatlandırma Sekreteri)

DERGİMİZ BASIN AHLAK YASALARINA UYAR

Dizgi - Baskı : TİSAMAT
Tel : 418 10 19 ANKARA
BASKI TARİHİ : 16.4.1992

Uluslararası Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Kurulu geçtiğimiz ay içinde Venezüella'nın başkenti Karakas'ta yapıldı. 108 ülkeden 152 Konfederasyonunun üye olduğu ve tüm dünyada 110 milyon işçiyi temsil eden ICFTU'nun genel kuruluna katılan TÜRK-İŞ delegasyonu açılış töreni sırasında görülüyor.

ICFTU 15. KONGRESİ KARAKAS'TA YAPILDI..

▪ Venezuela'nın başkenti Karakas'da 17-24 Mart 1992 tarihleri arasında yapılan kongre'de TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ icra kurulu üyeliğine yeniden seçilirken, Mehmet BAMYACI ile Mustafa BAŞOĞLU da icra kurulu yedek üyeliklerine seçildiler.

Her dört yılda bir yapılmakta olan ICFTU Dünya Kongresi, bu kere Venezuela'nm başkenti Karakas'da yapıldı. Konfederasyonumuzu temsilen genel Başkan **Şevket YILMAZ'**ın başkanlığındaki TÜRK-İŞ heyetine TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı **Mustafa ÖZBEK,** TES-İŞ Genel Başkanı **Faruk BARUT,** YOL-İŞ Genel Başkanı **Bayram MERAL,** ŞEKER-İŞ Genel Başkanı **Hikmet ALCAN,** PETROL-İŞ Genel Başkanı **Münir CEYLAN,** TÜRK HARB-İŞ Genel Başkanı **Kenan DURUKAN,** TÜRKİYE MADEN-İŞ Genel Başkanı **H. Hüseyin KAYABAŞI,** ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı **Tamer ERALAN,** TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI,** Dış İlişkiler Müdürü **Derviş ALBAYRAK** ile Dış İlişkiler Uzmanı **Nevres YÜCEL,** katıldılar.

ŞEVKET YILMAZ ve ICFTU İCRA KURULU ÜYESİ OLDU..

17-24 Mart tarihleri arası yapılan kongrede TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ICFTU İcra Kurulu üyeliğine yeniden seçilirken, TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI** ile Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** İcra

Şevket YILMAZ başkanlığındaki TÜRK-İŞ Heyeti, kongre çalışması sırasında.

Kurulu yedek üyeliğine seçildiler.

1949 yılında kurulan ICFTU, 48 milyon üye ile evrensel faaliyetine başlamıştı. Bugün 108 Ülkeden 152 Konfederasyon üyedir ve halen aktif aidat ödeyen 110 milyon üyeye sahip...

Orta ve Doğu Avrupa'daki Plan Ekonomilerinin çekmesiyle önemi bir kat daha artan ve faaliyet alanı genişleyen **ICFTU,** toplam 38 karar tasarısını genel kuruldan geçirmiş, çalışanların sosyal, ekonomik, politik yaşamlarını kapsayan konuları A'dan Z'ye irdelemiş. Dünyadaki köklü değişikliklerin ışığında ICFTU Anatüzüğü de değişikliklere uğramış. Bunlar arasında en önemlileri şunlar: İcra Kurulu üyelerinin sayısı 35'den 47'ye çıkmış ve yılda iki kere yapılmakta olan İcra Kurulu toplantıları, yılda bire indirilmiş. Anatüzüğün yine bu bölümüne bir ilave daha getirilerek 17 kişilik bir Yürütme Kurulu ihdas edilmiştir. Bu kurul iki icra kurulu toplantısı arasında vasati iki kere toplanacak ve acil konularla sorunları görüşecek..

GENEL KURULUN EN ÖNEMLİ KARARI : DÜNYA BARIŞINI SAĞLAMAK..

Barış, Güvenlik ve Silahsızlanma adı altında yayınlanan ve genel kurulda kabul edilen karar, dünyadaki tüm huzursuzlukları içermekte olup, Dünya barışını tehlikeye sokacak sürtüşmeleri bertaraf etmeyi amaç-

*Kongre çalışmaları sonunda ICFTU Genel Sekreterliğine seçilen **Enzo Friso**'yu, **Şevket YILMAZ** kutluyor.*

BU YILIN İLK SÖZLEŞMESİNİ KOOP-İŞ İMZALADI

Türk-İş'e bağlı sendikaların halen yürütmekte oldukları 1992 yılının ilk sözleşmesi, KOOP-İŞ Sendikası ile Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği arasında imzalandı.

26 Şubat günü anlaşmayla sonuçlanan yani dönem toplu iş sözleşmesinden, bu işyerlerinde çalışan 8.500 işçi yararlanıyor.

İmzalanan sözleşmeyle birinci yıl için yüzde 90 ile 120 arasında zam yapıldı. Ayrıca, yan ödemelerine 1.114 bin b liraya çıkarıldı. İşçiler, ikinci yıl için ise enflasyon rakamı artı 20 puan zamlı ücret alacaklar. Sözleşme 1 Ocak 1992'den itibaren geçerli olacak.

İmza töreninde bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz,** 1992 yılının bu ilk sözleşmesinin işçilere ve işverenlerine hayırlı olmasını diledi.

İşçi kesimi olarak, sözleşmelerde uyuşmazlıkların uzamasından şikayetçi olduklarını belirten **Şevket YILMAZ, "Bu itibarla bu sözleşme güzel bir örnek teşkil etmiş ve kısa sürede anlaşmayla sonuçlanmıştır."** dedi.

Daha sonra bazı işçi sorunlarına temas eden Türk-İş Genel Başkanı **YILMAZ,** özellikle son zamanlardaki işten çıkarmaların yarattığı olumsuzlukları dile getirdi ve bundan dolayı da **"İş Güvencesi"** yasasının bir an önce çıkartılmasından yana olduklarını belirtti.

İşten çıkarmanın yargı denetimine tabi olmasının sayısız yarar sağlıyacağına da değinen **Şevket YILMAZ,** sendikal özgürlüklerle temel işçi haklarını çağdaş boyutlara getirecek diğer değişikliklerin de geciktirilmeden yapılacağına inandıklarını bildirdi.

Törende, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet MOĞULTAY** ile Tarım ve Köyişleri Bakanı **Necmettin CEVHERİ** de birer konuşma yaparak, yeni hükümetin özellikle sosyal alandaki düşünce ve girişimlerini anlattılar.

KOOP-İŞ Sendikası Genel Başkanı **Ahmet Balaman** ile T. Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Oral Kiper de, sözleşmeyle alınan ekonomik ve sosyal haklar konusunda ayrıntılı bilgi verdiler.

●

lamaktadır. Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki husumete neden olan Dağlık KARABAĞ bölgesindeki Ermeni Çetecilerin Azerilere yaptığı saldırıları içeren bölüme, TÜRK-İŞ genel başkanı müdahale ederek, bu bölüme Birleşmiş Milletler güvencesi ile Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı antlaşmasının da dahil edilmesini istedi. Kararlar Komisyonu bu ilave talebi kabul ederek ve TÜRK-İŞ'in talep ettiği şekilde geçti.

ICFTU'NUN YENİ GENEL SEKRETERİ : ENZO FRISO

10 yıldır ICFTU genel Sekreteri olan **John VANDERVEKEN** yeniden aday olmaması üzerine yardımcısı olan **Enzo FRISO** Genel Sekreterliğe, **Trotman Le ROY** da genel başkanlığa seçildi.

*ICFTU Genel Sekreteriliğine aday olmayarak ayrılan **John VANDERVEKEN** **Şevket YILMAZ**'a veda ediyor.*

Sempozyumunun açılışında bir konuşma yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet MOĞOLTAY, işçi haklarının sadece Anayasa ve yasalarla yaratılan haklar olmadığını söyledi..

İŞ GÜVENCESİ TARTIŞILIYOR..

'AKTİN FESHİNDE YARGI DENETİMİ' SEMPOZYUMU YAPILDI..

- **Sadece TİSK'in karşı çıktığı sempozyumda varılan ortak görüş: "Aktin Feshi, yargı denetimi dışında olmamalıdır.."**

- **Sempozyuma katılan Siyasi Parti temsilcileri de yaptıkları konuşmalarda, Tasarıya TBMM'de yasalaşma yönünde destek vereceklerini belirttiler.**

ŞEVKET YILMAZ : "İŞGÜVENCESİ, ÇALIŞMA BARIŞININ TEMELİDİR.."

MUSTAFA BAŞOĞLU : "YASALARIN HİMAYESİNDE OLAN İŞVERENLERDİR.."

TÜRK-İŞ'in Ankara'da düzenlediği *"AKTİN FESHİNDE YARGI DENETİMİ"* konulu sempozyumda söz alan bilim adamları, siyasi parti temsilcileri ve sendikacılar, çeşitli ülkelerden örnekler vererek, *"Türkiye'de toptan işçi çıkarmalarının yaygın bir hal aldığı da gözönüne alınırsa, iş aktinin feshinde yargı denetiminin kaçınılmaz olduğu mutlaktır.."* ortak görüşünde birleştiler.

Hilton Oteli Salonlarında 28-29 Şubat tarihlerinde düzenlenen sempozyumun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı *Şevket YILMAZ,* Çalışma Bakanlığının hazırladığı ve tartışmaya açtığı yasa taslağının bir an önce yürürlüğe girmesini istedi ve yoğun işçi atılmalarından doğan keyfi işveren tasarruflarının gün geçtikçe çalışma hayatında derin rahatsızlıklar yarattığına işaret etti.

"Biz, keyfi işten atılmalara karşıyız. Eğer böyle bir davranış yoksa, işverenlerin neden yargı denetiminden korktuklarını anlamakta güçlük çekiyoruz." diyen *Şevket YILMAZ,* iş güvencesini olduğu kadar sendikaların varlık nedenini de yakından ilgilendiren böyle bir düzenlemeye hiç kimsenin karşı çıkmaması gerektiğini söyledi.

BİLİM ADAMLARINDAN DESTEK

Sempozyumda söz alan Prof. Dr. *Nusret EKİN,* Prof. Dr. *Savaş TAŞKENT,* ➡

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ "işten çıkarmalar 1991 yılı başından itibaren büyük boyutlara ulaştı" dedi..

Prof. Dr. *Metin KUTAL*, Prof. Dr. *Sarper SÜZEK*, Doç. Dr. *Fazıl SAĞLAM*, Çalışma Bakanlığı Temsilcisi *İsmail BAYER*, T. Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Av. *Burhan KARAÇELİK*, Prof. Dr. *Öner EYRENCİ* ve Prof. Dr. *Mete TÖRÜNER* de görüşlerini belirtirken, taslağın yerinde olduğunu savundular ve böyle bir yasaya ihtiyaç bulunduğunu dile getirdiler.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri *Mustafa BAŞOĞLU*'nun sunuşunda sonra sempozyumun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı *Şevket YILMAZ*, çalışma barışının teessüsü yolunda işveren kesiminden beklenen olumlu yaklaşımı her zaman göremediklerini bildirerek, önceleri ufak çapta başlayan işten çıkarmaların, 1991 yılı başından itibaren büyük boyutlara ulaştığını söyledi.

İşverenlerin yüksek kar amacıyla her sözleşmeden sonra kıdemli işçilerin işine son vererek bunların yerine asgari ücretle işçi aldığı gerçeğini tekrarlayan *Şevket YILMAZ*, pek çok işyerinde sendikalı işçilerin yerine sendikaya üye olmayacaklarına yemin eden işçilerin alındığını belirtti. *Şevket YILMAZ*, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *Mehmet Moğoltay*'ın göreve gelir gelmez bu büyük yaraya neşter vurmasını takdirle karşıladıklarını bildirerek, şöyle devam etti:

"—Ne var ki, bu çalışma henüz taslak aşamasında ve tarafların görüşü istendiğinde, TİSK'in alışılmış üslubunun dışında son derece sert bir tavır aldığını gördük. Konu son derece önemlidir. Bu sorun üzerinde bile belli düzeyde mutabakat sağlanamazsa, diğer pek çok sorunun çözümü için diyaloğ yolu aramanın anlamı kalmayacaktır."

"12 Eylül, 1980 müdahalesi ve 1982 Anayasası ile ara rejimin ürünü olan yasal düzenlemelerin hemen her alanda meydana getirdiği tahribatın giderilmesi, demokratik parlamanter sisteme, insan temel hak ve özgürlüklerine inanan tüm kesimlerin görevidir" diyen YILMAZ daha sonra şunları söyledi :

"Ne yazık ki, bir askeri yönetimin mantığı üzerine bina edilen düzenlemelerin sakıncalarını görmek, bunların çağdaş yapıya kavuşturulması gereğine inanmak, 10 yıl gibi uzun bir süre sonra mümkün olabilmiştir.

İnanmak güç de olsa, bu 10 yıl, demokratik parlamenter rejime dönülmesinden sonra yaşanmıştır.

Toplantıya seçkin işçi-işveren ve Bakanlık temsilcileri yanında Anayasa Mahkemesi Başkanı Yetka Güngör ÖZDEN'de katıldı..

ILO Türkiye Temsilcisi Prof. Dr. Rüçhan IŞIK açılışta bir konuşma yaparak başarılar diledi.

TİSK Genel Başkanı Refik BAYDUR, taslağı eleştirdi, Çalışma Bakanlığının taraflı davrandığını iddia etti.

Yasaklarla temeli atılmış bir hukuk ve sosyal yapının değiştirilmesi konusunda verilen mücadeleler, bu yasakları kendi varlığının teminatı gören, zamanın siyasal iktidarınca dikkate alınmamıştır.

İhtilaller sadece demokrasiyi değil, başta işçiler olmak üzere dar ve sabit gelirli kitleleri de ezer.

Biz bu 10 yılın faturasını ödemek durumunda kalan kesimi temsil ediyoruz.

- *Konfederasyon ve sendikaların, faaliyetlerinin durdurulması,*
- *Konfederasyon ve sendikaların mal varlığına el konulması,*
- *İşkollarında grev yasağının yaygınlaştırılması,*
- *İşçilerin yönetime katılmasının engellenmesi,*
- *Grev hakkının çağdaş yöntemlerle kullanılmasının engellenmesi,*
- *Sendikal örgütlenmeyi önleyen, kitle örgütleri ile ilişkilerini yasaklayan politika üretme ve siyasal partileri etkileme faaliyetlerini ortadan kaldıran hükümlerin Anayasa'da yer alması.*

Demokratik parlamenter rejime geçildiğinde, bu aksaklıkların giderilebileceğini umduk.

Zamanın hükümetleriyle yedi defa zirve toplantısı yaptık.

Sesimize kulak verilmesi için miting ve yürüyüşler, yemek boykotu, adına bahar eylemleri denilen bir seri eylem ile 3 Ocak 1991 tarihinde üretim gücümüzü çalışmamak şeklinde ortaya koydu.

Bütün bunlara rağmen, ulusal düzeyde yeterli sonucu alamayınca, uluslararası platformlara taşıdık sorunlarımızı.

Uluslararası Çalışma Teşkilatı ILO'nun yıllık konferanslarında, ülkemizdeki sıkıntıları ve antidemokratik düzenlemeleri anlattık.

ILO'da Türkiye takip edilecek ülkeler listesine alındı.

Uluslararası işçi kuruluşlarının toplantılarında sorunlarımızı anlattık.

Bütün bunları anlatarak, işçi kesiminin nasıl bir 10 yıl geçirdiğini yeterince ifade edemeyebilirim. Çünkü, hiçbir konuşma, Türkiye İşveren Konfederasyonunun o zamanki Başkanının şimdiye kadar işçiler güldü, şimdi gülme sırası bizde *sözleri kadar işçi kesiminin durumunu açıklayamaz.*

Talihsizlik bunlarla da bitmedi.

Önceleri küçük çapta başlayan işten çıkarmalar 1991 başından itibaren ve körfez krizi bahane edilerek büyük boyutlara ulaştı.

Şunu açıkça ifade etmek isterim ki, gerçekten ekonomik krize düşen, varlığını daha düşük çapta da olsa sürdürmeye çalışan bir işverenin işçi çıkarmasını engelleme gibi bir düşüncenin sahibi değiliz.

Ne varki, ülkemizde işten çıkarmaların ekonomik krize dayanmadığı, kârlarından fedakarlık düşüncesini kazanamamış işverenlerin yüksek ücretle işçi çalıştırmak istememelerinden kaynaklandığı gözlenmektedir.

Her toplu sözleşmeden sonra, ücreti artan kıdemli işçilerin işine son verilmekte, yerlerine asgari ücretle işçi alınmaktadır.

Burada teşhir amacı gütmediğim için isimlerinden bahsetmeyeceğim pek çok işyerinde, sendikalı oldukları için işçiler çıkarılmakta ve yerlerine sendikaya üye olmayacakları yeminiyle işçiler alınmaktadır.

Özel sektör de taşeron alışkanlığı kazandı.

'Aktin Feshinde Yargı Denetimi' konulu sempozyuma katılan seçkin davetli grubundan bir başka görünüş..

Öğretim üyeleri Prof. Dr. Nusret EKİN ve Prof. Dr. Savaş TAŞKENT, iş güvencesi konusunda görüşlerini belirttiler.

Bu sıkıntımızı sadece özel sektörde yaşamadık. Kamu kesiminde bir taşeron fırtınası başlamıştır. Amaç, sendikaların kökünü kazımaktır.

İçinde bulunduğumuz ve bütün ağırlığını hissettiğimiz bu sorunun çözümünü, hizmet aktinin feshinde yargı denetiminin sağlanmasında gördük.

Memurlarda olduğu gibi, akdin feshinde haklılık olmadığının anlaşılması halinde, işçinin yargı kararıyla geriye dönmesi gerektiğini söyledik.

Bugün koalisyon hükümetinin kanatlarını teşkil eden her iki siyasi parti liderleriyle yaptığımız görüşmelerde, seçim öncesi ve sonrasında, işten çıkarmalar konusunda yargı denetiminin getirilmesi vaadini aldık.

Bütün sorunların uygarca tartışılarak, asgari müştereklerde birleşilerek çözümleneceğine inanmaktayım.

Aktin Feshinde Yargı Denetimi *konusunun demeçlerle, karşılıklı suçlamalarla şekillenemeyeceğine inandığımız içindir ki; bu sempozyumu düzenlemek, ilgili tarafların görüşleri yanısıra, üniversitelerimizin seçkin temsilcilerinin düşüncelerinden yararlanmak yolunu seçtik.*

Konu son derece önemlidir ve çalışma barışının temel taşlarından birisini oluşturmaktadır.

Konu son derece önemlidir, işçinin çalışma güvencesinini ve sendikaların varlık nedenlerini ilgilendirmektedir.

Konu son derece önemlidir, bu sorun üzerinde bile belli düzeyde mutabakat sağlanamazsa, diğer pek çok sorunun çözümü için diyaloğ yolu aramanın anlamı kalmayacaktır."

ÇALIŞMA BAKANI'NIN SÖZLERİ;

Daha sonra söz alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *Mehmet MOĞULTAY*, işçi haklarının sadece anayasalar ve yasalarla yaratılan haklar olmadığını bildirdi.

İşçi ve işveren ilişkilerindeki dinamikliğin sürekli olarak haklar konusunda yasaları zorladığını, yeni düzenleme gereğini gündeme getirdiğini söyleyen *MOĞULTAY*, güvenli çalışma ortamının güvenli toplumun çekirdeği olduğuna işaret etti. Bakan *MOĞULTAY "o nedenle göreve başlar başlamaz önce iş güvencesi konusunu ele aldık"* dedi.

Bakanlığı tarafından iş güvencesine ilişkin taslağın kamuoyu tartışmasına açıldığını anlatan *MOĞULTAY*, şöyle devam etti:

"—İş güvencesinden amaçlanan, kuşkusuz işçinin güvence altına alınmasıdır. Yani işçinin işine keyfi olarak, bir başka anlatımla, haksız nedenlerle veya nedensiz olarak son verilmemesi gereklidir. Ancak iş güvencesi, işçi ile işveren arasındaki iş ilişkisinin her ne durumda olursa olsun sürdürülmesi anlamını da pek tabii taşımamaktadır."

Ülkemizde bu ölçüde bir iş güvencesinin yalnız işyeri sendika temsilcileri için getirdiğine işaret eden *MOĞULTAY "İşletmelerin kârını yükseltmek, toplu sözleşmeden sonra üstlenilen parasal yükü hafifletmek ve sendikal örgütlenmeyi önlemek gibi nedenlerle de işçi çıkarılabilmektedir"* şeklinde konuştu.

Böyle bir durumda işçinin ücret gelirlerinden yoksun kaldığını anlatan Çalışma Bakanı *MOĞULTAY, "Bu nedenle iş güvencesi, çalışanlar için hayati önem taşımaktadır. Ülkede çalışma barışının sağlanması da iş güvencesinin sağlanmasıyla özdeş bulunmaktadır"* dedi.

Mehmet MOĞULTAY, iş güvencesinin Anayasa'nın ve hükümet programında öngörülen ilkelerin de bir gereği olduğunu ifade ederek, taslakla getirilen sistemin Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, İsveç,

Açıklamaları değerlendiren ve görüşlerini belirten panelistler: Soldan; -BAŞOĞLU, KARAÇELİK, ATASAYAR, Prof. SÜZEK, BAYER ve Prof. SAĞLAM.

Prof. Dr. Metin KUTAL iş güvencesi taslağı konusunda tebliğini sunuyor.

Prof. Dr. Savaş TAŞKENT ve Prof. Dr. Mete TÖRÜNER iş güvencesi taslağı konusunda görüşlerini açıkladılar.

Hollanda, Belçika ve İspanya gibi ülkelerde yıllardan beri uygulandığını söyledi.

İŞVERENLERİN GÖRÜŞÜ

TİSK Yönetim Kurulu Başkanı *Refik BAYDUR* da, kanun gölgesine sığınmış sendikacılıkla kalkınmanın ve rekabet gücünü artırmanın mümkün olmayacağını belirterek, Türkiye'de istihdam hacminin giderek daraldığını söyledi ve taslağa prensipte karşı olduklarını belirtti. *Refik BAYDUR, "Bu gerçeği yasal ve polisiye tedbirlerle önlemek mümkün değildir. Bakanlığın, iş aktinin feshi ile ilgili hazırladığı bu taslak, ne gelişmiş devletlerin normlarına, ne de ILO normlarına uygun olmayıp, onları çok fazla aşan abartılmış bir düşünce tarzının ürünüdür"* dedi.

Taslağı hazırlayanların iki büyük hata içinde olduklarını iddia eden TİSK Genel Başkanı Refik BAYDUR, bunlardan birinin Avrupa'da bu konuda en ağır uygulamaya sahip Almanya'yı örnek almak, bir diğer hatanın ise Türkiye'deki kıdem tazminatı uygulamasının hiçbir memlekette bizdeki kadar işverene ağır yük vermediği yolundaki uygulama olduğunu söyledi.

BAYDUR, taslağın temelinde yeni yük ve yasaklar getirildiği görüşüyle şöyle devam etti:

"—Yatırımların yavaşladığı işsizliğin arttığı, ekonomik güçlerin işletmeleri darboğaza ittiği bir ortamda işletmeyi bezdirecek değişikliklere gidilmesi fevkalade hatalı bir politikadır. Getirilecek yasa değişiklikleri ile işletmeyi durmaya, küçülmeye ve hatta kapanmaya itecek ortamın yaratılması, işsizlik sorununa çare değil, sebep olacaktır."

Bakan *MOĞALTAY*'ın işverenleri anlayamadığını ifade ettiğini hatırlatan *BAYDUR,* konuşmasını şöyle tamamladı :

"—Doğrusu biz de sizin tarafsızlığınızı ve iyiniyetinizi anlamış değiliz. Eğer ciddi, tutarlı ve tarafsız hizmet vermeyi düşünüyorsanız, gelin herşeyi masaya yatırıp yeniden düşünelim. Yoksa işçi lehine her diyardan uygulamalar alıp, kendi keyfinizce Türk sanayinin başına dert edecekseniz, sizin de, partinizin ve hükümetinizin de başı dertten kurtulmaz."

ILO Türkiye Temsilcisi Prof. *Rüçhan IŞIK*'ta açılışta yaptığı konuşmada İş güvencesinin gelişmekte olan ülkeler yanında gelişmiş ülkelerde de önemli bir problem olduğuna işaret ederek şöyle dedi:

"—Gelişmiş ülkelerde işini kaybeden kişi, iş bulamadığı takdirde işsizlik sigortasından yararlanıyor. Ama isdihdam olanakları çok sınırlı olan gelişmekte olan ülkelerde, işsizlik yardımı ve sigorta mekanizmaları yoksa, işin kaybı işçi açısından çok ciddi sorunlar doğurur."

BAŞOĞLU : "İŞVERENLERİN KARŞI OLMASINI ANLAMAK MÜMKÜN DEĞİL.."

Birinci gün öğleden sonra düzenlenen panelde konuşan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri *Mustafa BAŞOĞLU,* iş güvenliğine ilişkin yasanın, *"Türkiye'de icat edilmediğini"* belirterek, yasanın geçerli olduğu ülkelerde, işverenlerin iddia ettiği gibi ekonominin çökmediğini, fakat aksine devamlı gelişme kaydedildiğini hatırlattı. *Mustafa BAŞOĞLU,* işverenlerin işçi sendikalarını yasanın gölgesine sığınmakla suçlamasına da katılmadıklarını ifade ederek şöyle konuştu:

"—1982 Anayasası hazırlanırken, işverenlerin komisyona gönderdiği tekliflerin hemen hemen hepsi, Anayasa ve yasalara girmiştir. Şimdi iş güvenliğinin hâkim teminatına bırakılmasında, hâkimin psikolojik olarak işçinin lehine karar verebileceği belirtilerek karşı çıkılıyor. Mahkemelerden korkmayalım. Ticari davalarda çek ve senet davalarında mahkemeye güveniyorsa da içten çıkarmada niçin güvenmek istemiyorsunuz?

Biz keyfi tasarrufa karşı, emeğinden başka şeyi olmayan işçiyi, emek gücünü korumak amacındayız. Taslağa işverenler niye karşı anlamak mümkün değil."

TİSK Genel Sekreteri Kubilay ATASAYAR da, yasa taslağını, *"iyi niyet özürlü"* bir taslak olarak nitelendirerek, taslak ile işçi aktinin feshinin imkansız hale geldiğini savundu.

Çalışma hayatının inceliklerini yargının tam anlamıyla bilemiyeceği endişesini öne süren *ATASAYAR,* şu görüşleri savundu:

"—Eğer bu taslak ciddi revizyona tabi tutulmadan kanunlaşırsa, işyerlerinde çalışma barışı sona erecek, verim düşecektir. Güvence, işçi için de işveren için de sağlanmalıdır. Yoksa devletçilik yeniden hortlatılmak mı isteniyor? Bu taslakla dengeleri bozdunuz, sanayinin hızını kestiniz. Taslak yasalaşırsa ekonomi çökebilir. Geliniz, ekonomiyi tahrip etmeyiniz, taslağı geri çekiniz, hırsınızı ve hıncınızı bastırın sonra konuyu bütün yönüyle tartışalım."

İŞ GÜVENLİĞİ MUTLAKTIR

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Av. *Burhan KARAÇELİK* de, taslağı Anayasa'nın bir emri olarak gördüğünü bildirerek, insan hak ve özgürlüklerinin yerleştirilmesi yönünden iş güvenliği yasasını, gerekli gördüklerini ifade etti. *KARAÇELİK, "taslağın amacı, iş akdini feshetmeyi önlemek değil, iş akdini feshetmeyi disiplin altına almaktır"* dedi.

Anayasa Hukukçusu Doç. Dr. *Fazıl SAĞLAM* ise, iş güvenliği bulunmasının Anayasaya aykırı olduğunu kaydederek, konunun bugüne kadar Anayasa Mahkemesi'ne gelmemesinin tamamen teknik bir sorundan kaynaklandığını söyledi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi *İsmail BAYER* de, geçmiş yıllarda iş güvenliğine ilişkin çalışmalardan söz ederek, *"bu taslak 20 yılda verilen ürünlerin bir sentezi ve harmanıdır. Taslak, bugüne kadar yapılan değerlendirmelerden oluşan iyi niyetli bir yaklaşımdır"* diye konuştu.

SİYASİ PARTİLERİN GÖRÜŞÜ

"Aktin Feshinde Yargı Denetimi" konulu sempozyuma ikinci gün düzenlenen panelle devam edildi.

Sempozyumun son bölümünde davet edilen siyasi parti temsilcileri (ANAP dışında) taslağın yasalaşması yönünde çaba göstereceklerini belirttiler.

Panelde, siyasi parti temsilcileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan yasa taslağı konusundaki görüşlerini açıkladılar. ANAP dışındaki siyasi parti temsilcileri, teklif TBMM'ye geldiğinde destek vereceklerini açıkça belirttiler.

Panelde ilk konuşmayı yapan DSP Bartın Milletvekili *Hasan AKYOL,* mevcut düzenlemeye göre işçinin haksız ya da kasıtlı olarak işten çıkarılması durumunda, başvuracağı bir mercinin olmadığını, bunun da adalet anlayışına sığmadığını belirtti.

Gerçek anlamda iş güvenliğinin sadece bu yasayla düzeltilemeyeceğini de anlatan *AKYOL,* bu taslağın bir aşama olduğuna inandıklarını, bu taslakta birlikte işçi lehine olarak hazırlanacak teklifleri TBMM'de destekleyeceklerini ifade etti.

MÇP Erzurum Milletvekili *Rıza MÜFTÜOĞLU* da, taslağı keyfi işten çıkarmayı önleyen ciddi bir girişim olarak değerlendirerek, şöyle konuştu:

"—Hukuk üstünlüğünün kabul edildiği bir ülkede, haksızlığa uğrayan bir kişinin müracaat edebileceği bir yer olmaması düşünülemez. Haksızlığa uğrayanların ilk başvuracağı yer de bağımsız mahkemeler olmalıdır. Haksızlığa uğrayan işçi başvuracak merci bulamazsa sokağa dökülür, kamuoyu da bu işçiyi destekler. Ama yargı yolu açık olursa, bu aksamalar olmaz. Biz TBMM'de 19 kişilik grubumuzla hem bu taslağı, hem de TÜRK-İŞ'in önerdiği doğrultuda hazırlanan tüm yasa tekliflerini destekleyeceğiz."

BİR AN ÖNCE ÇIKARILMALI

Panelde daha sonra söz alan RP Sivas Milletvekili Doç. Dr. *Abdüllatif ŞENER* ise, işçinin rastgele işten çıkarılmasını önlemek için daha önce de benzer çalışmalar yapıldığını hatırlatarak, taslağın bir an önce çıkması için çalışmaların hızlandırılması gerektiğini belirtti.

İşsizlik sigortasının olmadığı ülkelerde, iş güvencesi bulunmamasının büyük problemler yarattığına dikkat çeken *ŞENER,* RP olarak iş güvenliğine ilişkin taslağın TBMM'ye gelmesi halinde destek vereceklerini kaydederek, *"Çünkü işveren en küçük sıkıntıda ilk tedbir olarak işçi çıkarmaktadır"* dedi.

SHP Genel Sekreter Yardımcısı *Etem CANKURTARAN*'da, tasarının bugün yalnız hükümetin tasarısı olmaktan çıktığını ve mecliste bulunan hemen bütün partilerin destek sözü verdiklerini hatırlattı. *CANKURTARAN,* ülkemizde çalışma barışını zora sokan uygulama ve yasakları anlattıktan sonra, işverene emeğini satan bir kişinin işten atılması durumunda bunun gerekçesini öğrenmeyi talep etmesinden daha doğal bir şey olamayacağını söyledi.

BELLİ KESİMLERE HİTAP EDERİZ

ANAP Malatya Milletvekili ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı *Metin EMİROĞLU,* iş güvenliği konusunun çalışma hayatının bugüne kadar giderek artan sorunları nedeniyle gündeme geldiğine temasla şöyle devam etti:

"—Çalışanların yüzde 50'si oranında sigortasız çalışan var. Bu ne çarpık bir tablodur. Gerekli tedbirleri alma zamanı gelmiş geçmektedir. Böyle bir sistemde çalışma hayatının gereklerini işletmek çok zordur. Bu tablo düzeltilmeden çıkacak iş güvenliği yasası, sadece toplumun belli kesimlerine hitap etmekle kalır."

Hâkimlerin, işletmede tam verim olup olmadığını bilemeyeceğini kaydeden *EMİROĞLU,* kanunun işletmelerde verimliliği teşvik etmesini ve işçi çıkarmanın önüne geçmesini diledi.

Panelde son olarak konuşan DYP Grup Başkanvekili ve Zonguldak Milletvekili *Güneş MÜFTÜOĞLU* ise, son yıllarda işçi çıkarmalarının yoğunlaştığına işaret ederek, seçimden önce çalışma hayatına ilişkin yasaları uluslararası normlara getireceklerini vaadettiklerini hatırlattı.

ERDEMİR'de geçtiğimiz yıllarda başarılı olduğu için rozet verilen işçilerin daha sonra verimsiz oldukları gerekçesiyle işten çıkarılmalarını keyfi işten çıkarmaya örnek olarak gösteren *MÜFTÜOĞLU,* haksız çıkarılmalara karşı en küçük bir koruma olmadığını söyledi. *MÜFTÜOĞLU, "Memurlara işe iade yolu açıkken, diğer kesime bu yolu kapamak, eşitliğe aykırıdır. Taslağın bir an önce yasalaşması için çalışacağız" dedi.*

Sempozyum, TİSK temsilcileri dışında tüm katılımcıların TÜRK-İŞ'in isteği ve Bakanlığın hazırladığı taslak yönünde ortak görüşe varması ve Genel Başkan *Şevket YILMAZ*'ın değerlendirme konuşmasıyla sonuçlandı.

Tarih 3 Mart 1992.. Yer Zonguldak Kozlu üretim bölgesi.. Yerin 560 metre altında çalışan çok sayıda işçi büyük bir facia ile karşılaşıyor.. Facianın adı grizu.. Saat 20.03 civarında patlayan metan gazı yerin altını tam bir cehemneme çeviriyor.. Yer üstündeki madencilerin yakınları bir kez daha yasla irkiliyorlar.. 'Ağıt' maden işçilerinin yakınlarının özdeşleştiği şey adeta..

KOZLU ÜRETİM BÖLGESİNDE 270 İŞÇİYİ ŞEHİT VERDİK..

- **3 Mart günü akşam saat 20.03'de meydana gelen korkunç grizu patlaması ihsaniye ve incirharmanı kömür üretim ocağı'nda meydana gelen korkunç grizu patlaması yerin 560 metre derinliğinde meydana geldi.. Bu nedenle üst katlardaki metan gazı da alev alınca, yüzlerce metrelik maden ocağı tam bir cehenneme döndü.**

- Dünyanın en büyük grizu patlaması olarak literatüre geçecek olan facia üzerine bakanlar kurulu olağanüstü toplantı. TRT yurdu yasa boğan facia nedeniyle yayınlarını ağırlaştırdı.. Zonguldak'ta 3 günlük yas ilan edildi..

- **Facianın duyulması üzerine TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Ankara'daki yönetim kurulu üyeleri Zonguldak'a giderek incelemelerde bulundu.. TÜRK-İŞ yönetim kurulu, faciayla ilgili yayınladığı bildiride duyulan üzüntü dile getirilerek "yıllardır alınması gereken işyeri güvenliği önlemlerinin ihmali yüzünden, zaman zaman uğradığımız iş kazası facialarından biri daha yaşanmış" olduğuna işaret edildi..**

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK)'nın Kozlu Kömür Bölgesi'ndeki İncirharmanı ve İhsaniye Kömür Ocağı'nda 3 Mart günü akşam saat 20.03'de meydana gelen **"korkunç grizu patlaması"**nda 270 maden işçimizi şehit verdik. Yerin 560 metre derinliğinde meydana gelen maden işçilerinin korkulu rüyası **"Grizu Patlaması"** tüm ülkeyi derin yasa boğdu.

Maden ocağı'nda meydana gelen **"Grizu Patlaması"** üst katlardaki metan gazı da alev alınca, yüzlerce metrelik maden ocağı tam bir chenneme döndü. Dünyanın en büyük grizu patlaması olarak literatüre geceçek olan facia üzerine Bakanlar Kurulu olağanüstü toplandı.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ve Ankara'da bulunan Yönetim Kurulu üyeleri **Mustafa Başoğlu, Mehmet Bamyacı** ve **Enver Toçoğlu** ile birlikte olayın duyulması üzerine Zonguldak'a hareket ettiler. Grizu faciasının yaşandığı bölgede incelemelerde bulunan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** ve Yönetim Kurulu,

Facianın duyulması üzerine Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte derhal Zonguldak'a hareket eden Şevket YILMAZ, hastanede bir işçiye geçmiş olsun diyor..

➡

üyeleri, işçi ailelerine ve işçilere başsağlığı dilediler.

TÜRK-İŞ : "ACIMIZ ÇOK BÜYÜK.."

Korkunç Grizu patlaması üzerine bir bildiri yayınlayan TÜRK-İŞ, duyulan üzüntüyü dile getirerek **"yıllardır alınması gereken işyeri güvenliği önlemlerinin ihmali yüzünden zaman zaman uğradığımız iş kazası facialarından biri daha yaşanmış ve Kozlu Bölgesinde meydana gelen grizu patlamasında, çok sayıda işçimiz şehit olmuştur"** dedi.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nca yayınlanan bildiri aynen şöyledir:

"—Yıllardır alınması gerekli işyeri güvenliği önlemlerinin ihmali yüzünden, zaman zaman uğradığımız iş kazası facialarından biri daha yaşanmış ve Kozlu bölgesinde meydana gelen grizu patlamasında, çok sayıda işçimiz şehit olmuştur.

Üst üste gelen çığ facialarının acısı henüz tazeliğini korurken, kömür işçilerimizin maruz kaldığı bu büyük kaza sonunda, milletçe yüreğimiz bir kez daha acıyla burkulmuştur.

Hemen her yıl bu bölgede bir iş kazası yaşanmakta ve çok sayıda işçimiz hayatını yitirmektedir.

Buradaki iş kazalarında büyük ihmal vardır. Ve ne yazık ki, yıllardır bu ihmalleri ortadan kaldıracak önlemler alınmamaktadır.

Buna karşılık, devletin hala Zonguldak Bölgesinde kömür üretilip üretilmemesi yolunda taşıdığı tereddütler maalesef sürmektedir.

Böyle politikalar yüzünden, her yıl meydana gelen kazalar, telâfisi imkânsız kayıplara yol açmaktadır.

İş kazalarının önlenmesi için, kesin ve kararlı tutum bekliyoruz.

Üzüntümüz çok büyüktür.

Bu kazada şehit olan işçi kardeşlerimize Tanrıdan rahmet, geride kalan kederli aile fertlerine, işçi camiasına ve ulusumuza başsağlığı dileriz.

Halen toprak altından çıkarılmakta olan yaralı arkadaşlarımıza âcil şifalar niyaz ederiz. Göçük altında kalan diğer işçilerimizin bir an önce sağ çıkarılması temennisiyle bu tür kazaların son olması için yetkilileri bir kez daha önemle uyarırız."

➡

FACİA, DÜNYADA BÜYÜK ÜZÜNTÜ YARATTI

ICFTU : "GRİZU PATLAMASI HABERİ, TÜM CAMİAMIZI YASA BOĞMUŞTUR.."

Zonguldak'ta meydana gelen korkunç grizu patlaması, tüm dünyada büyük üzüntü yarattı. Başta Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) olmak üzere Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Direktörü, bazı dünya liderleri üzüntülerini belirterek başsağlığı dilediler. Dış basın ve yayın organları da facia ile ilgili olarak haberlerinde büyük önem verdiler.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri **John Vanderveken,** TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**'a gönderdiği mesajda şöyle dedi:

"Zonguldak'ta meydana gelen elim trajediyi üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Grizu patlaması sonunda şimdiye kadar 75 madencinin öldüğü, 250 kişinin de kayıp olduğu, ölüm oranında çok daha artabileceği haberi bizi ve tüm camiamızı yasa boğmuştur. Size ve Genel Maden-İş sendikasına içten geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Lütfen gelişmeler hakkında bizi haberdar ediniz.

Bu elim kazada hayatlarını yitiren madencilerin ailelerine de içten başsağlığı dileklerimizi iletiniz."

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Direktörü **Michell HANSENNE** başsağlığı mesajında şöyle dedi:

"—Halen toprak altında kalmış olan maden işçileri konusundaki kaygılarınıza katılmakta olup, kurtarma çabalarının başarıyla neticelenmesini ümit etmekteyiz. Bu vesile ile Türk maden işçilerinin yaşam ve sağlıkları konusundaki önlemlerin geliştirilmesi ve uygulanması konusunda ILO'nun yardıma hazır olduğu konusunda sizi temin etmek isterim."

Dış batın ve yayın organları, Kozlu'nun İhsaniye-İncirharmanı kömür ocağında meydana gelen grizu faciasına geniş yer verdiler. Avrupa'da son 50 yıldaki en büyük kaza olarak nitelendirilen ve büyük üzüntü yaratan olayın, güvenlik önlemlerinin yetersizliğinden kaynaklandığı öne sürüldü. İtalyan, maddi yardıma hazır olduklarını bildirdiler.

Belçika Televizyonu, faciayı ilk haber olarak yürek parçalayan görüntülerle duyururken, Fransa'nın **"TFI", "A2", "FR3"** ve **"La5"** televizyon kanallarının haber programlarında kapsamlı olarak iletilen facianın ilk kez yaşanmadığına dikkat çekildi. İngiliz yayın kurumu **"BBC",** Zonguldak'taki maden ocaklarında bulunan güvenlik sistemlerinin **'modası geçmiş'** ve **'çok eski'** olduğunu iddia etti. Önde gelen fikir gazetelerinden **"The Times"** da, maden ocağının **'nükleer bomba'** gibi patladığını yazdı.

BAŞSAĞLIĞI MESAJLARI

Bu arada, çok sayıda ileri de gönderdikleri mesajlarda, faciadan duydukları üzüntüyü dile getirdiler ve Türk halkına başsağlığı dilediler. Facia nedeniyle başsağlığı mesajı gönderen liderlerden bazıları şöyle:

- **Papa John Paul:** "Yaralanan işçilerin bir an önce iyileşmesi için dua edeceğim"
- **Alman Cumhurbaşkanı Richard Von Weizsacker:** "Kazayla ilgili haber beni çok sarstı"
- **Tunus Devlet Başkanı Zeynel Abidin bin Ali:** "Olaydan büyük üzüntü duyuyorum"
- **KKTC Başbakan Vekili Kenan Atakol:** "Göçük altında kalanlara Tanrı'dan rahmet dilerim."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte öteki sendika liderleriyle Genel Maden-İş'e giderek geçmiş olsun dileğinde bulundu.

Zonguldak'ta Grizu patlaması sonucu 124 işçinin ceseti toprak altından çıkarılırken, İhsaniye ve İncirharmanı Kömür ocakları'nda yerin 560 metre altında metan gazının alev alması sonucu büyüyen yangın, içeride kalan işçilere ulaşmayı engelledi. 146 işçiye mezar olan kömür ocağı ağızlarından sıkı bir şekilde, hava almayacak biçimde kapatıldı. Böylece tehlikenin boyutlarının daha da genişlemesi engellendi.

Dünyanın bu en büyük grizu patlaması tüm dünyada büyük üzüntü yarattı. Facia ile ilgili Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri **John-Vanderveken,** TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**'a, kazadan dolayı üzüntüsünü bildirdi.

(Bu konuyla ilgili yazamız öteki sütunlarımızdadır)

TÜRK-İŞ YARDIM KAMPANYASI AÇTI

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, grizu faciasında hayatını kaybeden işçilerin yasal varisleri için yardım kampanyası açtı. Tüm sendika Genel Merkez ve Şubelere gönderilen genelgede Ziraat Bankası ve Vakıflar Bankası şubelerinde açılan hesaplarda toplanacak paraların vakit kaybetmeksizin ailelere ulaştırması, işçilerden de kendi istekleri oranında para toplanmasını istedi.

Bu konuyla ilgili TÜRK-İŞ'in teşkilata gönderdiği genelgesinde şöyle denildi:

"—Bu kaza sonunda şehitlik mertebesine erişen değerli işçi kardeşlerimizin geride kalan aile fertleri için, Konfederasyonumuz bünyesinde bir yardım kampanyası açılması kararlaştırılmıştır.

Geciktirilmeden yerine ulaştırılması gereken bu yardımlar, işçilerin Mart ayında alacakları ücretlerinden kendi istekleri ölçüsünde işyerlerinde toplanacak, şube yöneticileri veya işyeri temsilcilerimiz tarafından Vakıflar Bankası Başkent Şubesi 2005552 nolu TÜRK-İŞ Zonguldak Maden İşçilerine Yardım Fonu hesabına yatırılacak ve banka dekontlarının bir nüshası Konfederasyonumuza gönderilecektir.

Fonda birikecek miktarlar, Konfederasyonumuzca bu iş kazasında hayatını kaybedenlerin kanuni varislerine iletilecektir."

Grizu patlaması üzerine ilk önlem olarak Zonguldak Valisi **Nurettin TURAN** başkanlığında bir kriz masası oluşturuldu.

FACİADA ÇELİŞKİLER VE CEVAP ARAYAN SORULAR..

270 işçinin şehit verildiği korkunç facia ile ilgili araştırma çalışmaları sürdürülüyor. Bu arada patlamayla ilgili pek çok soru da çelişkili olarak duruyor. TTK yetkilileri patlamayı önce 20.03, daha sonra da 19.45 olarak açıkladılar. Grizu ölçümlerinin önce 20.00'de yapıldığını, daha sonra da bu ölçümün 19.40 olarak yapıldığını belirttiler. Uzmanlar kömür ocaklarında metan gazı oranının yüzde 2'ye çıkması durumunda galerilerin boşaltılması gerektiğini öne sürerken, TTK yetkilileri tehlike sınırının yüzde 3 kabul edilğini söylediler.

TAŞKÖMÜR HAVZASINDA TOPLU İŞ KAZALARI

İşyeri	Kaza Tarihi	Ölü
Camlı ocağı	Mayıs 1913	11
Asma ocağı	Eylül 1919	19
Gelik	Kasım 1929	11
Çaydamar	Ocak 1930	13
Kandilli	Haziran 1931	8
Alacağzı	Temmuz 1933	11
Kilimli	Eylül 1936	9
Kilimli	1938	8
Kasaplarla	Şubat 1939	23
Çamlı ocağı	1942	63
Kozlu İncirharmanı	Eylül 1947	49
Kozlu İncirharmanı	1954	3
Çaydamar	1954	3
Gelik	Ocak 1955	54
Kozlu İncirharmanı	Şubat 1960	22
Kireçlik	Aralık 1965	11
Uzunmehmet	Aralık 1968	5
Karadon	Eylül 1969	13
Karadon	Ocak 1970	4
Kandilli	Ağustos 1970	7
Kozlu İncirharmanı	Ekim 1972	16
Çaydamar	Ekim 1972	8
Karadon	Mart 1975	3
Karadon	Ekim 1975	14
Kandilli	Şubat 1976	7
Kandilli/ Alacağzı	Ağustos 1976	10
Kandilli/ Alacağzı	Nisan 1978	17
Armutçuk	Mart 1983	103
Kozlu	Nisan 1983	10
Yeniçeltek	Şubat 1990	68
		610

GRİZU NEDİR?

Maden işçisinin korkulu rüyası olan grizu kimyada **"Metan"** gazı olarak tanımlanıyor. **Grizunun** en büyük özelliği ise adi sıcaklıkta ve normal basınçta bile titreşim ile yoğunluk kazanabilmesi.

Yoğunluğu havanın yoğunluğunun yarısı kadar olan grizu, maden ocaklarının yüksek kesimlerinde birikiyor. Havanın içinde yüzde 6'dan fazla grizu gazı bulunuyor. Madenciler için sinsi bir düşman konumunda olan grizu gazının sıkışması halinde patlama meydana gelir. Gazın miktarına göre patlamanın gücü de değişir.

Kömür madeni ocaklarında grizu oranının yüksek olup olmadığını anlamak için **"Grizuskop"** adı verilen çeşitli cihazlar kullanır. Bu cihazlar arasında en basiti ve yaygın olanı ise **"Alevli emniyet lambası"**dır.

Az grizu bulunan bir ocakta, lambanın fitili kısıldığı zaman alev uzar veya çevresinde görülebilir mavi renkli bir **"hale"** meydana gelir. Böylece, alevin uzama miktarına göre ocaktaki havada grizu oranı kontrol edilmiş olur. Grizu patlamaları sonucu maden işçilerinin hayatını kaybetmesi yasal düzenlemeleri de yanında getirmiş. Madenlerde uygulanmak zorunda olan **"Ocak Talimnamesi"** grizu tehlikesini önceden belirlemek için oluşturulan bir yasa. **Ocak Talimnamesi,** madende her vardiya değişikliğinde ya da her çalışma süresi içinde ocaktaki grizu miktarı ölçülmesini zorunlu kılıyor.

Açıklamalarda bir başka başka çelişki ise ölçüm kayıtlarını yapan bilgisayarın saat 19.40.41'den, patlamanın olduğu saat 19.45.33'e kadar geçen 5 dakikaya yakın sürede neden sustuğu yolunda. Bir başka cevap arayan soru da TTK yetkililerinin, patlamadan önce galeride elektriklerin bilgisayar tarafından otomatik olarak söndürüldüğünü iddia ederken, kurtulan işçiler elektriklerin sönmediğini ve herhangi bir alarm sesi duymadıklarını söylediler.

Grizu Faciasında ihmalin bulunup bulunmadığı konusunda yabancı uzmanlara da başvuruldu. Almanya'nın Ruhr Havzasından gelen 3 kişilik teknik heyet ile, Macaristan'dan gelen teknik heyet, kazadaki ihmali belirlemek üzere çalışmalarda bulundular. Bu arada, işçilere dağıtılmak üzere yurt dışından ithal edilen 5 bin 900 maskenin, gümrükte bulunduğu için işçiye verilemediği, bunun yaşanan facianın önlenmesinde etken olabileceği de belirtiliyor.

Bu arada işçiler korkunç facia yı yaşarken, başka bir facia **"ocaklar kapatılsın mı?", "kapatılmasın mı?"** şeklinde yaşandı. İşyerlerinin teknolojik geriliğini bahane eden bazı çevreler, çalışanlar üzerindeki baskılarını bu biçimde, yani işçileri işsizlikle tehdit ederek yaptılar..

Tüm Zonguldak ekonomisini alt-üst edecek görüş karşısında Başbakan **Süleyman DEMİREL** şöyle dedi:

"—Bu gibi hallerde o çeşit şeyler alaiacele yapılır. Düşünüp taşınmadan bir şey yapmamak lazım tabii Çeşitli olaylarda ihmal iddiaları her zaman yapılır. Bilemem, ben eksper değilim, ama bize verilen bilgiler bilhassa o bölgedeki ocakların son derece modern olduğu yolundadır. İhmal varsa araştırılır ve ona göre muamele yapılır."

UZMANLAR : OCAKLAR KAPATILMAZ

Grizu tüm ülkeyi yasaboğarken, Zonguldak'taki maden ocaklarının kapatılmaması gerektiğini belirten uzmanlar, **"Konunun gündeme gelmesi olayın çarpıtılmasıdır. Ocaklar kapatılırsa, endüstri tümüyle dışa bağımlı hale gelir."** dediler.

İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Orhan KURAL** şöyle konuştu:

"—Ekonomimiz kömüre dayanıyor. Özellikle Demir-Çelik Sanayiinin yaşaması kok kömürüne bağlı. Ocakları kapatarak dışa bağımlı olamayız. Yeraltı kömür madenlerinin bulunduğu Polonya ve Avusturalya'da zaman zaman bu tür kazalar oluyor.."

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi **Saffet DURAK** da yaptığı açıklamada **"Bakan, erken uyarı konusunda en son teknoloji kullanıldığını söyledi. Ancak böyle bir teknoloji yok. Ayrıca kapatılma olayının gündeme getirilmesi, konunun çarpıtılmasıdır. Önemli olan orayı en son teknoloji ile donatarak, dünya standartlarında işletebilmektir. Zonguldak bizim eknek teknemiz."** şeklinde konuştu. ●

KAYBETTİKLERİMİZ

Grizu faciasında, hayatını kaybeden ve ocaklardan çıkarılan 124 işçinin kimlikleri şöyle:

Muharrem Sezer, Muharrem Madak, Muzaffer Türköz, Enver Topal, Zekeriya Kantarcı, Necati Kanca, Şevki Çenesiz, Celal Kaplangil, Kazım Aydın, Mevlüt Yazgan, Fahrettin Karga, Recep Hatıl, Mehmet Terzi, Ahmet Çilli, Hasan Taşçı, Ramazan Kalafat, Nevzat Kızıbağ, Şaban Demirbağ, Şerafettin Demirbağ, Recep Aldırmaz, Galip Özen, Mehmet Ünlü, Ahmet Bayram, Erol Öztürk, Mustafa Bayrak, Mustafa Gemicioğlu, Ahmet Özen, Nazif Eliiyi, Bayram Çilli, Şeref Karahan, Şaban Sırrı, Durmuş Kahveci, Hüseyin Sönmez, Ahmet Çoklar, Ziya Odabaş, Sadettin İnan, İsmet Arat, Bekir Çetin, Niyazi Filiz, M. Emin Subaşı, Yakup Kozlu, Zihri Korkmaz, Cahit Güngör, Talat Gümüştaş, Ahmet Kazman, Turgut Eser, Recep Başoğlu, Recep Terzioğlu, Şaban Sivri, İsmail Acar, Emin Kundakçı, Hüseyin Karataş, Mehmet Aydın, Satılmış Karabağ, Ahmet Ayan, Recep Kırış, Reşat Yaman, Ramazan Çakar, İsmail Zorba, Ersin Aslan, Recep Taşçı, Hüseyin Tuğra, Sabri Terzi, Şükrü Öztürk, Ali Akçabalan, Satılmış Aydoğan, Durmuş Kabadayı, Bekir Çelik, Muharrem Oğuz, Sebahattin Aytan, Recep Tetik, Recep Tiren, Hidayet Barış, Muharrem Köse, Hakkı Sağır, İbrahim Eliiyi, Orhan Saka, Sedat İnan, Mehmet Kızıkaya, Muzaffer Kabaoğlu, Sefer Çataklı, Yaşar Kara, Dursun Ali Gülbağ, Hüseyin Okumuş, Sefer Karadayı, Muharrem Başlı, Sezai Karabağlı, Mehmet Ali Terzi, Muharrem Aydın, Orhan Avşar, Niyazi Taşçı, Dursun Derin, Cemal Sezen, Recep Bayram, Tahsin Karayanık, A. Yılmaz Başili, Muhammet K. Yanık, İsmail Karaaslan, Aziz Yılmaz, A. İhsan Gökçe, Rıza Kayaaltı, Ali Osman Yolcu, Recep Özoğlu, Şaban Köseoğlu, Kemal Akçapınar, Nevzat Karayanık, Duran Bayar, Hasan Canbaş, Hasan Özbay, Kudret Yaman, Tahir Adatepe, Coşkun Çetin, Mevlüt Çakmakçı, Recep Bozacıoğlu, Mustafa Çiv, Dursun Bozacıoğlu, Hasan Özdal, Satılmış Karaman, Sezai Kızılboğa, Ali Akçay, Hüseyin Sarıoğlu, Muzaffer Tabak, Ahmet Çoklar, Bekir Çakmak.

MADENDE KALANLAR :

Grizu faciası nedeniyle ocakta kalan 146 işçinin adları şunları:

Şerafettin Erdoğan, Hilmi Ayan, Osman Çatalçam, Kadir Yağbasan, Şaban Yavuz, Bilal Özkaya, Durdu Altay, İdris Aydoğmuş, Ahmet Bakırcık, Vedat İnal, Cevat Kazan, Şevket Köroğlu, Salih Durak, Sabahattin Göktaş, Hüseyin Çelebi, Hamza Yılmaz, Nizamettin Turgut, Ali Durak, Mustafa Şahin, Ahmet Çaylı, Hilmi Ayan, Erdal Kahveci, Mehmet İncebacak, Yaşar Kuzören, Metin Çanakçı, Celal Gümüşbaş, İsa Ayan, Necip Çanakçı, Satılmış Çanakçı, Nimettin Kahveci, Satılmış Çanakçı, Mustafa Çanakçı, Mustafa Çaylı, Şenol Kahveci, Osman Karakök, Osman Demirel, Hüsnü Ayan, K. Cemal Ören, Metin Kahveci, Muhterem Doğancı, Tacettin Öztürk, Ramazan Yılmaz, Yusuf Alagöz, Mustafa Erdoğan, Mevlüt Eroğan, Kasım Aytekin, Recep Pekmezci, Mevlüt Yıldızhan, A. Ali Karakuş, Kemal Türkmen, Hurşit Pekmezci, M. Zeki Gemici, Nevzat Güney, Yüksel Karagöz, Necati Erdoğan, Kadir Yıldızhan, Sefer Orhan, Recep Yanaz, Bayram Aydın, Ramazan Pekmezci, Rıfat Gemici, Hayrettin Karahan, Mehmet Öztürk, Kasım Aydemir, Mustafa Yavuz, Durmuş Alagöz, Muharrem Karagöz, Hüseyin Taytekin, Kadir Karakuş, Satılmış Türkmen, İsmail Aydın, Hüseyin Çakmak, Kenan Özsoy, Cumali Demirci, Ziyafet Öztaş, Halil İnam, İlyas İnam, Memuş Özdemir, Ahmet Korkmaz, Niyazi Yar, Mehmet Tekin, Mehmet Temel, İmdat Kaskatı, Yakup Karaarslan, Fehmi Kayacan, Cemal Ören, Bekir Aldırmaz, Yılmaz Karahan, İsmail Kızıltoprak, Kemal Köseoğlu, Refik Kiremitçi, İrfan Ören, Aziz Ören, İsmail Çaltepe, Şakir Karaçam, Mehmet Gökyar, Muhammet Karaçak, Yaşar Karaçam, Satılmış Karahan, Fürüzan AKtepe, Abdullah Gökbaş, Hakkı Özkaya, Arif Kocaman, Recep Kulaç, Mustafa Bıyıklı, Sait Yıldız, A. Rıza Arslan, Cemal Yılmaz, İshak Karayanık, Satılmış Alcanlı, Recep Tellioğlu, Halit Topal, Sefer Köse, Ramazan Mumcu, Burhan Çirak, Ahmet Bayram, Hüseyin Taşçı, Mehmet Yanık, Mehmet Yanık, Mehmet Köse, Muhammet Eliiyi, Yusuf Derin, Şaban Akkurt, İbrahim Demirhan, Remzi Derin, Hüseyin Topal, Ekrem Kayık, Metin Demiroğlu, Cemali Tetik, Mehmet Bozkurt, Kemal Kayaoğlu, Satılmış Uslubaş, Kadir Çam, Sami Aynagöz, Kadir Kalaycı, İsmail Taşkın, A. Rıza Kılav, Latif Kankal, Kadir Aydın, Muhammet Bükrü, Satılmış Ermiş, Orhan Topal, Berat Şen, Hüseyin Keleş, Feramuz Kılıçoğlu, Mehmet Ali Kalaycı, Mustafa Keser, İhsan Karapınar.

İKİNCİ FACİA: DEPREM

DEPREM ERZİNCAN'DA ÇOK CAN ALDI...

• 500'e yakın insanı kaybettiğimiz deprem felaketi için TÜRK-İŞ de yardım kampanyası ile ulus felaketini paylaştı.. Zonguldak faciasından sonra bir ay içinde yaşanan bu ikinci felaketin yaraları, tüm dünyanın gösterdiği yardım ve hassasiyetle sarılıyor..

Zonguldak'ta grizu faciası'nın yaraları ve acıları bitmeden Türkiye, ikinci büyük acıyla sarsıldı. 13 Mart akşamı saat 19.20 civarında Erzincan merkez olmak üzere çevresinde meydana gelen deprem, Erzincan'ı yerle bir etti. İl'deki büyük binalar çökerken, deprem alanı olan bu bölgede yanlış yapılaşmanın hatasını da çektik. Depreme uygun olmayan yapılar, felaketin daha da büyümesine yol açtı. Bu faciada da 500'e yakın insanımızı yitirdik.

TÜRK-İŞ evini-barkını, eşini, çocuğunu kaybeden bu insanların yaralarını sarılması konusunda gösterilen hassasiyete, yardım kampanyası açarak katıldı.

TÜRK-İŞ: "DEPREM FACİASI ÜLKEMİZİ YENİDEN YASA BOĞDU.."

TÜRK-İŞ Deprem felaketinin duyulması üzerine bir bildiri yayınlayarak üzüntü dile getirildi ve milletimize başsağlığı dileğinde bulunuldu. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun bildirisi şöyle:

"Dün akşam saatlerinde, Erzincan ve çevresinde meydana gelen büyük deprem faciasının yarattığı derin teessür, hepimizi yürekten yaralamıştır.

Ard arda gelen çığ ve grizu olaylarından sonra yaşanılan bu deprem faciasıyla ülkemiz, yeniden yasa girmiş bulunmaktadır.

Depremde çok sayıda vatandaşımızın hayatını kaybetmiş olması ise, bu üzüntümüzü daha da arttırmıştır.

Erzincanlılara ve milletimize geçmiş olsun diyoruz.

Bu büyük facianın olumsuz etkilerini, hep beraber en kısa sürede ortadan kaldırmak ve yaraları sarmak göreviyle karşı karşıyayız.

Bu elim olayda can veren vatandaşlarımıza Tanrıdan rahmet, yaralananlara âcil şifa niyaz ederiz.

Ard arda yaşanan böylesine felaketlerin son olması dileğindeyiz.

Depremde hayatını kaybedenlerin ailelerine, yakınlarına ve ulusumuza sabır ve başsağlığı dileriz."

TÜRK-İŞ YETKİLİLERİ DEPREM BÖLGESİNDE

Deprem felaketinin meydana gelmesi üzerine TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** yanında TÜRK-İŞ 9. Bölge Temsilcisi **Turan ÖZBUĞUTU,** Sağlık-İş Genel Başkan Vekili **Savaş BENLİ** olduğu halde deprem bölgesine giderek incelemelerde bulundu. **BAŞOĞLU** Erzincan'da depremle ilgili koordinasyon görevi yapan Devlet Bakanı **Erman ŞAHİN** ve Erzincan Valisi **Recep YAZICIOĞLU** ile görüşerek yaraların sarılması konusunda tesbitlerini aktardı.

Bu görüşmelerde Erzincan TÜRK-İŞ İl Temsilcisi **Cahit ÖZDEMİR** ve mahalli sendika temsilcileri de bulundu.

TÜRK-İŞ, FELÂKETZEDELER İÇİN YARDIM KAMPANYASI AÇTI

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Erzincan ve çevresinde meydana gelen deprem faciasından zarar gören felâketzedeler için yardım kampanyası açtı.

Bu konuyla ilgili olarak Konfederasyona bağlı üye sendikalara gönderilen genelgede, yapılacak bağış paralarının, "VAKIFBANK BAŞKENT ŞUBESİNDEKİ 2005643 NOLU TÜRK-İŞ, ERZİNCAN DEPREM FELÂKETZEDELERİ YARDIM HESABI"na yatırılması istendi.

TÜRK-İŞ Genel Merkezinden yapılan açıklamada, acilen katılınması istenen bu yardım hesabındaki meblağ, felâketzedelere dağıtılmak üzere ilgili resmi makamlara iletilecek.

BASIN TOPLANTISI

YILMAZ : "İŞSİZ OLAN BU İNSANLARIN BİR AİLESİ OLDUĞU UNUTULMASIN.."

- **ALAN : "Haksızlık, hükümetimiz tarafından en kısa sürede giderilmelidir.."** dedi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı **Yüksel ÇAKMUR** tarafından işten atılan 351 kişinin işe dönme mücadelesi sürerken, bu konuda TÜRK-İŞ Genel Merkezinde düzenlenen basın toplantısında, Hükümetin bu konudaki vaadini bir an önce yerine getirmesi istendi.

Basın toplantısında kısa bir açıklama yapan TÜRK-İş Genel Başkanı **Şevket YILMAZ, "İzmir'den Ankara'ya kadar 600 kilometrelik yolu, her türlü kışa, soğuğa ve zorluklara göğüs gererek tam 27 günde yaya kateden bu yürekli işçilerimiz, hükümetin 7 bakanı ve SHP yetkililerin teminat sözü üzerine geri dönmüşlerdir. Aylardır işsiz kalan bu insanların bakmakla yükümlü oldukları birer aileleri olduğu unutulmasın."** dedi.

Genel Başkan **YILMAZ,** Başbakan **Demirel** ve Başbakan Yardımcısı **İnönü** de dahil olmak üzere, bu 351 işçinin İzmir'de yeniden işe iadeleri için verilen sözün yerine getirilmesini istedi. **Şevket YILMAZ,** olayın başından beri verilen mücadelede olduğu gibi, bu sorun olumlu sonuçlanıncaya kadar da TÜRK-İŞ'in desteğinin süreceğini sözlerine ekledi. **YILMAZ,** bu işçilerin atılmalarının haksız olduğunu da bir kez daha belirtti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ işten atılan İzmir Belediye İşçilerin iadesi için hükümete vaadini hatırlattı.

FUAT ALAN'IN SÖZLERİ

Belediye-İş Sendikası Genel Başkanı **Fuat ALAN** da basın toplantısında yaptığı konuşmada, bakanlık müfettiş raporlarında da açıkça görüleceği gibi bu işçilerin yasanın 17/2 maddesine göre işten atılmalarının haksız olduğunun saptandığını ve hükümetin verdiği söze uygun olarak, acilen işe aideleri gerektiğini bildirdi.

Bu işçilerin işe alınmasının gecikmesi halinde yeni rahatsızlıklar ortaya çıkacağını hatırlatan **ALAN,** bu bakımdan bazı eylem türlerine başvurabileceklerini söyledi ve devamla şöyle dedi:

"TÜRK-İŞ Genel Başkam ve Yöneticileri ile birlikte hükümetin kapısını aşındırdık. Tam bu noktada hükümetin 7 bakanı Ankara'nın girişinde bekleyen işçilerimiz için, 2 Şubat günü gece saat 23.30'da şu teminatı verdiler:

Bu işçilerin haksız yere atıldıklarını biliyoruz. Onun için isteyen kıdem tazminatını alıp işten ayrılabilir, istemeyenler ise mutlak surette İzmir ilçe belediyelerine yatay geçişle işe yerleştirileceklerdir. Bu arkadaşlarımızın durumu hükümetimizin teminatı altındadır. Kimsenin kuşkusu olmasm ve arkadaşlarımız İzmir'e dönsünler...

SHP'li yöneticilerin de bizzat katıldığı toplantılar sonunda bu teminat sözünü veren Devlet Bakanı Erman ŞAHİN, Devlet Bakanı Mehmet KAHRAMAN, İçişleri Bakanı İsmet SEZGİN, Devlet Bakam Ömer BARUTÇU, Milli Savunma Bakanı Nevzat AYAZ, Milli Eğitim Bakanı Köksal TOPTAN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakam Mehmet MOĞULTAY ile SHP Genel Sekreteri Cevdet SELVİ ve Genel Sekreter Yardımcısı Etem CANKURTARAN, işçi komitesi dahil, hepimizin huzurunda, bu söylenenler, hükümetin ve SHP'nin teminatındadır, dediler. Bunun üzerine işçiler İzmir'e geri döndü.

Buna ilaveten bizi kabul eden Başbakan Sayın Süleyman DEMİREL ile Başbakan Yardımcısı Sayın Erdal İNÖNÜ işçilerimizin mutlaka işe yerleştirileceğini söylediler. Hatta Sayın Başbakan DEMİREL, Bu işi bizzat takip edeceğim. Bu sorun tarafıdan halledilecek ve işçiler tekrar işe iade edileceklerdir, sözünü verdi.

Hükümet bize daha kaç gün beklememiz gerektiğini ve ne için bekletildiğimizi açıklamalıdır. Eğer hukuki bir çözüm aranıyorsa, ÇAKMUR'un haksız uygulaması karşısmda verilen her iki bakanlık müfettişlerinin raporu yeterli değil mi?

Hakkını istedi diye haksız yere işinden olan bu arkadaşlarımızın biran önce yine İzmir'de işe başlatılacakları günü, artık yeni bir haftaya aktarma yapmadan sabırsızlıkla bekliyoruz.

350 ailenin perişanlığına daha fazla mahal verilmemesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Yapılan haksızlık bu haksızlığı kabul eden Hükümetimiz tarafından en kısa sürede giderilmelidir."

■

YÜRÜYÜŞÇÜ İŞÇİLER, İŞBAŞI YAPTI.

İzmir'den Ankara'ya yürüyerek haksız olarak işten atılmayı protesto eden İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden çalışan 405 işçi, kendilerine yeniden işe başlama vaadinin geçikmesi üzerine açlık grevine başlayan işçiler, 15 gün sonra Devlet Bakanı **Akın Gönen** ve TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU** ve sendika ve belediye yetkililerinin katıldığı toplantıda, işçilerin çevre belediyelere yerleştirilmesi üzerine sorun çözümlendi. İşçiler işbaşı yaptılar...

Fotoğrafta, 9 Mart'ta açlık grevine başlayan Belediye işçilerinin bu direnişinin ilk günü ziyaret eden TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI**'yı grevi yapan işçilerle birlikte görüyorsunuz.

TİSK'İN DÜZENLEDİĞİ

BALTA: "İŞİN GÜVENCE ALTINA ALINMASI, İNSANIN YAŞAMININ GÜVENCE ALTINA ALINMASIDIR.."

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) tarafından düzenlenen "**İş Kanunu ve Sendikalar Kanunu'nda yapılması düşünülen değişikliklerin Türk Sanayiine Etkileri**" konulu seminer 12-13 Mart günleri Ankara Hilton'da yapıldı.

İşveren, hükümet, işçi temsilcileri ve öğretim üyelerinin konuşmacı olarak katıldığı toplantının açılışında TÜRK-İŞ'e konuşma hakkı tanınmamasını **BAŞOĞLU** eleştirdi.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri BALTA İş güvenliğinin mutlaka yasal durum getirilmesini savundu.

ORHAN BALTA'NIN KONUŞMASI

Toplantının birinci günü konuşan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Orhan BALTA,** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan "**İşten Çıkarmaya Yargı Denetimi Getiren**" yasa taslağını TÜRK-İŞ ve işçiler olarak desteklediklerini belirterek şöyle dedi:

"**—İş güvencesinin temeli, hukukumuzun da kaynağı Anayasa'nın 49. maddesinde bulan** 'çalışma hakkı'**na dayanmaktadır. Bu hakkın devamlılığını sağlamak da sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak hukuksal bir çerçeveye oturtulmak yoluyla mümkündür. İş güvencesi, işçi ile işveren arasındaki iş ilişkisinin her ne olursa olsun sürdürülmesi anlamını taşımakla birlikte, işçinin** 'keyfi' **olarak işin son verilmesi olanağını ortadan kaldırmayı amaçlar. Böylece,** 'ekonomik olanla sosyal olan uyumlu bir denge içinde' **birleştirilerek, biryandan işverenin feshi ihbar hakkına caydırıcı sınırlamalar getirilirken, işçinin uğrayacağı zarar da hafifletilmiş olacaktır. Bu genel yaklaşım çerçevesinde bizim iş hukukumuz, modern iş hukukunun bu çağdaş yaklaşımının hep uzağında kalmıştır. İş güvencesi neden gereklidir? Bu soruya çok yönlü cevaplar bulmak mümkün. Herşeyden önce başta da ifade ettiğimiz gibi iş güvencesi, çalışma hakkı dolayısıyle yaşama hakkı ile doğrudan bağlantılıdır. Öyleyse, işin güvence altına alınması, insanın yaşamının güvence altına alınması anlamına gelmektedir.**"

BALTA, konuşmasında iş güvencesinin işçi ve işverenler açısından getireceği yararları sayarak, olmamasının getirdi olumsuzlukları belirtti ve taslağın işçi çıkarımını yasaklamadığını, ancak yargı denetimi getirdiğini ifade etti.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri, konuşmasında iş güvencesi yasa taslağının çalışma ve sözleşme hürriyetine aykırı olduğu iddialarına da katılmadıklarını belirterek, konunun uluslararası normlara uygun olduğunu söyledi.

TİSK'in düzenlediği toplantıya katılanlar...

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

TİSK'in düzenlediği bu toplantının ikinci gününde görüşlerini açıklayan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU,** hazırlanan bu yasa taslağına işverenlerin tepkilerini anlayamadığını belirterek "**işçi çıkartımı konusunda hakimden, adaletten neden korkuyorsunuz? Kimi işveren çevrelerinde, bu taslak kanunlaşırsa,** 'işçilerin dokunulmazlıkları olacak' **deniliyor.. Bu iddianın gerçekle bir ilgisi yok. İşverenler eğer taslak kanunlaşırsa yatırım yapmayız diyor. Biz üretimden gelen gücü kullandık işverenler de yatırımdan gelen güclerini kullanacak. Anlaşılan bu tutum ve haksız iddia ve tehditlerden vazgezmek lâzım.**"

Konuşmasında geçmişte, işçilere ve sendikalara karşı büyük haksızlıklar yapıldığını söyleyen **BAŞOĞLU,** şöyle devam etti: ➡

TOPLANTIDA 'İŞ GÜVENCESİ' TARTIŞILDI..

MUSTAFA BAŞOĞLU: "İŞSİZLİK EN BÜYÜK FELAKETTİR.."

"—Sayın BAYDUR bakın ne diyor? İşveren dergisinden okuyorum; 'Kanun gölgesine sığınmış sendikacılıkla kalkınmak ve rekabet gücünü artırmak mümkün değildir'. **Bu sendikacılık bizi kapsadığı kadar sizi de kapsıyor. Bu yasalar 12 Eylül döneminde çıkan, sizin istekleriniz doğrultusunda çıkan yasalardır. Bu belgelerle ipsatlıdır. Geçmiş on yılda çalışma hayatında ne gelişme oldu? O zaman sigortalı işçi sayısı 2.5 milyondu, şimdi 3.5 milyon. Gelişme dediğiniz bu mu? Önce enflasyonun nedeni olarak işçi ücretlerini gösterdiniz. Fakat aradan geçen süre içinde enflasyonun nedeninin ücretler olmadığı, düşük ücretle çalıştığımızda ortaya çıktı. Şimdi yine yüksek ücret alıyorsunuz diyorsunuz. Azerbaycan'dan ucuz işçi getiririz diyorsunuz, olmaz öyle şey.. Son on yılda işçi ücretleri düşük tutuldu ama kalkınma olmadı. Sigortalı işçi sayısında bu dönemde bir milyon arttı. Bu, yıl da 100 bin kişi demektir. Hayat pahalılığının sebebi işçi ücretleri gösterildi. ücretler aşağıya çekildi. Ama hayat pahalılığı durdurulamadı. İşsizlik en büyük felakettir. Sayın Refik BAYDUR bunu hayatında üç defa yaşamış. Yeni iş bulmak imkanı yok. İşsizlik sigortası yok. İşten atılan işçi ailesi ile birlikte sefaletin kucağına itiliyor. Buna hakkınız yok. İşçilerinizi sevmeniz gerekir. Onlar sizin için çalışıyor. İşçi haklarına karşı olan bu tutumunuzu değiştirmeniz gerekir. Aksi halde sabırla izlediğimiz bu olumsuz tutumunuza sert tepkimiz olur. Bunu aklınızdan çıkarmayınız".**

MOĞULTAY'IN KONUŞMASI

Seminerin açılışında bir konuşma yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet MOĞULTAY,** taslağı savunarak, konunun hükümet programı çerçevesinde hazırlandığını, TİSK'in konuya sıcak bakmamasının kendisini üzdüğünü ifade ederek, **"Halk için, barış için, özgürlük için çalışanlar arkalannda kötü anılar bırakmazlar. Ben herhalde anlatmak istediğimi tam anlatamadım."** dedi.

BAŞOĞLU konuşmasında işverenlerin taslakla ilgili bu eleştirilerine anlam veremediğini söyledi.

MOĞOLTAY özetle şöyle dedi:

"—Taraflar uygulamalan yerinde görüyorsa mesele yoktur. Var olan dünün sorunu çözülmemiş ise, çözmeyiz, çözmeye yokuz diyemeyiz. Sorunu gerçekçi bir yaklaşımla çözüme kavuşturmalıyız. Bugün tam 2 ay oldu. 12 Ocak'ta hazırladığımız taslağı açıklamıştık. Taslağı TİSK ve TÜRK-İŞ'in görüşlerine sunmuştuk. Günde 18 saat geceli - gündüzlü çalışarak, bilim adamlarıyla birlikte taslağı hazırladık. Hemen herkes bu yasa taslağı üzerinde sevinçle birleşmişti. Şaşırdım, birleşmeyen biri vardı. TİSK Genel Başkanı.."

BAYDUR NE DEDİ?

TİSK Genel Başkanı **Refik BAYDUR** da konuşmasında, Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan **"keyfi"** işten çıkarma yasa tasarısının bu şekliyle çalışma hayatının problemlerini çözemeyeceğini, taraflar arasında uzlaşma zemini sağlayamayacağını iddia etti.

ÖZDEŞ : TARIM İŞÇİLERİ İŞ YASASI KAPSAMINA ALINSIN..

Sabri ÖZDEŞ

TARIM-İŞ Sendikası Genel Başkanı **Sabri ÖZDEŞ,** Tarım işçilerinin iş yasası kapsamına alınması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından başlatılması düşünülen çalışmalarla ilgili olarak **"tarım işçilerinin iş yasası kapsamına alınmaları yalnızca bireysel iş hukuku açısından yasal güvencelere kavuşturulmasıyla sınırlı kalmayacak, bize göre tarım işçilerinin örgütlenme özgürlüğü önündeki engellerden birini de ortadan kaldırmış olacaktır"** dedi.

ÖZDEŞ, Çalışma Bakanlığının bu konuda tavrını olumlu bulduklarını, Bakan **Moğoltay'ın** Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Çalışma Bakanlığının bütçesi görüşülürken yaptığı konuşmayı hatırlatarak" **Sayın Moğoltay'ı 19 Şubat günü TBMM'de Bütçe ve Plan Komisyonu'nda yaptığı konuşmayı Ümit ve coşku ile izledik. Sayın Bakan, bu konuşmasında** 'Tarım ve Orman işçilerinin de İş Yasası kapsamına alınması için önceki yıllarda yapılan çalışmaları günümüz koşullarına uygun olarak ve yeniden değerlendirerek, bir yasa taslağı hazırlamak için çalışmalara başlayacağız' **şeklinde beyanının tüm tarım işçileri için gerçek anlamda yeni bir umut kaynağı olmuştur. Bireysel iş hukuku açısından, deyim yerindeyse 'herkes' için geçerli olan asgari yasal güvencelerden yararlanır duruma gelmek, tarım işçisi için yalnızca bir güvence değil, aynı zamanda bir onur sorusu haline gelmiştir. Yıllar yılı dışlanmış olmanın vermiş olduğu eziklikle karşı beyanınınız, sınırsız bir coşku ile karşılanmıştır"** dedi.

MPM'NİN AÇTIĞI

• İşçiler arasında açılan yarışması'nda kaza

MPM tarafından işçiler arasında açılan, **"İŞÇİ GÖZÜYLE İŞYERİNDE VERİMLİLİK ARTIŞI NASIL SAĞLANIR?"** konulu yazı yarışmasında kazanan yarışmacılara ödülleri verildi.

Bu amaçla MPM Merkez binasında 20 Şubat tarihinde düzenlenen törende bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket YILMAZ,** hükümet-işçi-işveren temsilcilerinden kurulu MPM'nin üçlü yönetim yapısıyla bugüne kadar ahenk içinde çalıştığını söyledi.

Bu demokratik yapının bundan sonra da bozulmamasına özen göstereceklerini kaydeden **YILMAZ**, yetişkin elemanlara sahip bu müessesenin mali krize itilmemesi için hükümetin acil önlem olarak bütçeden 10 milyar lira ödenek aktarmasını istedi.

Daha sonra TBMM'de beklemekte olan MPM yasa tasarısının bir an önce çıkarılmasını talep eden **Şevket YILMAZ** devamla şöyle dedi: **"—10 Milyar verilse bile taşıma suyla değirmen dönmeyeceğine göre, MPM'nin yasayla sağlam mali kaynaklara kavuşturulması gerekir. Biz Türk-İş olarak bu güzel müessesenin bir gün parasızlık yüzünden çalışamaz hale gelmemesi için her türlü tedbire başvururuz."**

Türk-İş Genel Başkanı **YILMAZ,** yarışmada derece alan işçilere ödüllerini verirken de kendilerini teker teker kutladı. **Şevket YILMAZ,** işçilerin bu başarısından dolayı gurur duyduğunu söyledi ve **"Emekle - sermaye kardeş olmazsa, verimlilik de istenilen düzeye yükselemez."** dedi.

Şevket Yılmaz, MPM'nin bugüne kadar üçlü yapısıyla ahenk içinde çalıştığını söyledi.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Erdal İNÖNÜ** de, MPM'nin gerekli mali olanaklara kavuşturulmasına çalışacaklarını ve **Şevket YILMAZ**'ın ödenek aktarma isteğinin de TBMM komisyonunda dikkate alınacağını kaydetti.

MPM Yönetim Kurulu Başkanı **Aydın DÜNDAR** da, bu yarışmanın işçiler arasında yapılmasının olumlu etkilerini anlattı ve gönderilen işçi yazılarında çok olumlu önerilere rastladıklarını belirtti.

Ödül alan işçiler, işçi, işveren ve hükümet temsilcileriyle birlikte resim çektirdiler.

DERECE ALAN İŞÇİLER

İşveren kesiminin görüşlerini de TİSK Genel Sekreter Yardımcısı **İlhan GÖÇER** dile getirdi.

Daha sonra yazı yarışmasında derece alan işçilere ödülleri verildi.

Yarışmanın birinciliğini, Kayseri Ordu Donatım Fabrikasından **Ünsal DOĞANAY** ile **Göker UÇAR, "Verimlilik Artışı ve Eğitim"** adlı ortak yazılarıyla kazandılar.

İkinciliği Erzurum Toprak Mahsulleri Ofisinde geçici işçi olarak çalışan **Hanifi KILDİZE,** Üçüncülüğü ise Afyon Şeker Fabrikasından **Nevzat KOÇAK**'ın yazıları aldı.

Birinci gelen işçiler 2,5 milyon, ikinci 2 milyon ve üçüncü ise 1,5 milyon lira para ödülü aldılar.

Mecnur ÖZTUNALI, Macit ÖZDEMİR, Faruk DELİKTAŞ, Tuncay AKTEPE, Serpil ŞAHİN ve **Şükran DÜNDAR** adlı işçiler de yarışmaya gönderdikleri yazıları ile mansiyon kazandılar ve birer milyon lira ödül aldılar.

Jüri özel ödülü de, **Ayhan GÜRBÜZ**'e verildi.

YARIŞMADA ORTAYA ÇIKAN ÖNERİLER

İşçiler tarafından yarışmaya gönderilen yazılardan ortaya çıkan ilginç önerilerden başlıcaları şöyle: ➡

YARIŞMA SONUÇLANDI..

"İşyerinde Verimlilik" konulu yazı nanlara ödülleri verildi...

Ödül alan işçilere ödülleri törenle verildi, Yılmaz ve İnönü işçileri kutladı.

★ Verimliliğin artırılmasında en önemli faktörün insan olduğu benimsenmelidir.

★ Yeni teknoloji ve yöntemlerden yararlanılmalıdır.

★ Teknolojik değişimlerin uygulanmasında, iklim ve nüfus farklılıklarının etkili olabileceği göz önüne alınmalı ve yatırımlar bu faktörler dikkate alınarak yapılmalıdır.

★ Araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yer verilmelidir.

★ Fabrikaların kuruluş yerleri, politik tercihlerden çok, verimlilik sağlayacak istikamette olmalıdır.

★ Yeni üretim sistemleri araştırılmalıdır.

★ Personel politikasında **"Adama göre iş değil, işe göre adam"** prensibi uygulanmalıdır.

★ Çalışanlara insanca yaşayabilecekleri adil, dengeli ve düzenli bir ücret sistemi uygulanmalıdır.

★ Çalışma sistemi ve kadro yapıları yeniden incelenip yeni bir yapılanmaya gidilmelidir.

★ İşçilere yaptıkları işin önemi öğretilmeli ve onlara değer verilmelidir.

★ Çalışanlar denetlenmeli ve ücretlerinde başarıya da yer verilmelidir.

★ Eğitilmiş işgücünün üretimdeki rolü ne kadar büyükse, hizmet içi mesleki eğitime tabi tutularak devamlı eğitilen işgücünün de rolünün o kadar büyük olacağı işçilere eğitimle öğretilmelidir.

★ Yaptığı işle ilgili olarak, işçinin de görüş ve önerileri alınmalı, işçinin yönetime katılımı sağlanmalıdır.

★ İşçi-işveren arasındaki sosyal ilişkiler sağlam temellere dayandırılmalı iyi diyalog kurulmalıdır.

★ Devlet-vatandaş ilişkisinin kurulabilmesi için, güncel politikalar yerine uzun vadeli toplumsal politikalar ön plâna alınmalı, yeni bir anlayışla verimlilik ilke olarak toplumun her kesimi tarafından benimsenmelidir.

★ Çalışanlara iş güvencesi verilmeli gelecek endişesinden uzak, psikolojik yönden rahat ve güvenli çalışabilecekleri bir ortam sağlanmalıdır.

★ Üretilen üründe kalite sağlanmalıdır. Ürün sayısından çok kaliteye önem verilmelidir.

★ Özellikle kamu kesiminde görülen zaman ve malzeme israfı önlenmeli, üretimdeki kayıplar asgariye indirilmelidir.

★ Hammaddelerin çok iyi kullanılarak işlenmesi temin edilmelidir.

★ İş uyuşmazlıkları çözümlenmeli, iş barış sağlanmalı, işgücü ve işgücü kayıpları en aza indirilmelidir.

Milli Prodüktivite Merkezi'ndeki törene, sendikacılar, davetliler ve konuklar katıldı. Buradaki toplantıda TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Başoğlu'da bulundu.

Ödül törenine katılan davetlilerden bir grup. Önde Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İnönü, Halil Tunç'la ve Nazım Düzenli ile birlikte. (sağdan sola)

MPM

MPM 31'NCİ GENEL KURULU YAPILDI..

ORHAN BALTA, MPM YÖNETİM KURULU BAŞKANI OLDU..

BALTA : ''Ülkemizdeki koşullar 'Verimlilik' kavramına her zamankinden daha önem verilmesini gerektiriyor'' dedi...

Millî Prodüktivite Merkezi (MPM) 31'nci Genel kurulu 26 Mart günü toplandı. Seçimlerde TÜRK-İŞ Genel Sekreteri *Orhan BALTA* MPM Yönetim Kurulu Başkanı oldu.

Bir yıllık çalışmaların gözden geçirildiği genel kurulda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri *Orhan BALTA*, işçi sorunları konusunda, görüşleri açıklamalarda bulunurken 1982 Anayasası ve iş yasaları ile getirilen antidemokratik yasak ve kısıtlamaların verimliliği de olumsuz yönde etkilediğini söyledi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı *Şevket YILMAZ*'ın ICFTU Genel Kurulu nedeniyle yurt dışında bulunduğu için katılamadığı MPM Genel Kurul toplantısında TÜRK-İŞ adına konuşan *Orhan BALTA*, MPM'nin çalışmalarına ilişkin şöyle dedi:

''—Özellikle son yıllarda ülkemizin ekonomik ve sosyal koşulları, 'verimlilik' kavramına her zamankinden daha fazla önem verilmesini gerektiriyor. Dışa açılmakta olan Türk ekonomisi rekabet gücünü kazanmak, korumak ve geliştirmek için, çok duyarlı bir noktaya gelmiş bulunmaktadır.

Bu noktaya ulaşma çabalarında, Milli Prodüktivite Merkezimizin yıllardır verdiği hizmeti dile getirmek bizim için bir görevdir. Bu bakımdan, yetersiz koşullarına rağmen MPM'yi tüm kademeleriyle bir kez daha kutlarız.

Daha çok üretmek, ancak üretirken daha az kaynak kullanmak; bunun yanısıra üretiminin niteliğini yükseltmek ve verimi arttırmak, üzerinde durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.''

Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) Genel Kurul çalışmaları seçimlerle sona erdi. MPM Yönetim Kurulu'na *Orhan BALTA, Güngör YENER, Hüseyin ATEŞ, Nazım DÜZENLİ, İbrahim PINAR* ve Doç. Dr. *Kemal ÇEVİK* seçildiler. Yönetim Kurulu kendi arasında görev bölümü yaparak *Orhan BALTA*'yı başkanlığa, getirilirken *Güngör YENER* (Başkan Yardımcısı), *Hüseyin ATEŞ* (Muhasip), *Nazım DÜZENLİ* (Üye), *İbrahim PINAR* (Üye), Doç. Dr. *Kemal ÇEVİK* (Üye) olarak görev yapacaklar. MPM Yönetim Kurulu'nda Prof. Dr. *Ergün YENER* (Genel Sekreter) Yönetim Kurulu tabii üyesi olarak görev yapacak.

•

TGS, MİLLİYET GAZETESİ'NDEKİ BASKIYI KINADI..

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), MİLLİYET Gazetesi'nde sendikasızlaştırma girişimini kınayarak Gazete Sahibi *Aydın Doğan*'ı bu tavrından vazgeçmeğe, bu haklara saygılı olmaya davet etti.

TGS Genel Başkanı *Orhan ERİNÇ* ve Genel Sekreter *Ziya SONAY* yaptıkları ortak açıklamada, gazetenin başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir ve Adana işyerlerine getirilen noterler aracılığı ile istifaların gerçekleştirildiği belirtilerek şöyle denildi:

''—Demokratik haklarımızı Sendika düşmanı bir tavırla yok etmeye çalışan üyelerimize baskı uygulayan Aydın Doğan'ı uyarmak için ülkemizin değerli kesimlerini oluşturan Size bilgi vermek gereğini duyuyoruz. Çünkü, Milliyet Gazetesi çalışanlarına yapılan çağdışı baskı, demokrasiye, insan haklarına, örgütlenme ve çalışma haklarına tümüyle ters düşen bir uygulamadır.''

•

• ÇALIŞMA HAYATINDA YENİ DÜZENLEMELER FORUM'UNDA KONUŞAN ŞEVKET YILMAZ :

Şevket Yılmaz forumda yaptığı konuşmada çalışma hayatı ve hür sendikacılık önündeki engellerin başta Anayasa'dan kaynaklandığını belirtti.

"ÇAĞDAŞ DEMOKRASİYİ KURMAK ve KORUMAK HEPİMİZİN GÖREVİDİR.."

• **TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ İstanbul'da Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti tarafından düzenlenen forum ile Demokratikleşme sürecinde Kamu Çalışanlarının Sendikal Hakları Sempozyumu'nda TÜRK-İŞ'in görüşlerini açıkladı.**

TÜRK-İŞ Genel Başkan **Şevket Yılmaz,** 21 Şubat günü İstanbul'da düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada, çalışma hayatı ve hür sendikacılık önündeki engellerin başta Anayasa olmak üzere diğer temel yasalardan kaynaklandığına dikkati çekti ve bu yasaların mutlaka çağdaş normalara uygun şekilde acilen değiştirilmesinden yana olduklarını söyledi.

Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti tarafından düzenlenen, **"Çalışma Hayatında Yeni Düzenlemeler"** konulu forumdaki bu konuşması sırasında TÜRK-İŞ'in Anayasa ve diğer temel yasalarla iş hayatını düzenleyen yasalarda beklenen değişikliklerin yapılabilmesi yolundaki çabalarını hatırlatan **Şevket YILMAZ, "Eğer herkesin istediği sonuç, çağdaş demokratik kurallar içinde ülkemiz insanlarının da refah ve mutluluğu ise, o halde hepimizin aynı ortak noktalarda buluşacağından şüphem yoktur."** dedi.

Türk-İş Genel Başkanı **YILMAZ,** bu konuşmasında şunları söyledi:

"—Ülkemizde, 1961 Anayasasının getirdikleri ile 1982 Anayasasının götürdükleri herkesin malûmudur.

24 Temmuz 1963 tarihi, Türk sendikacılığında çok önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu tarihte yürürlüğe giren 274 sayılı Sendikalar ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunları, işçi hakları ve sendikal faaliyetler konusunda oldukça tutarlı ve çağdaş kurallar getirmiştir.

Şimdi soruyorum, o yıllarda gerek üretim ve kaliteden, gerekse iş kaybı ve diğer çalışma koşullarından bugüne kadar şikâyet var mıydı? Şüphesiz hayır...

O tarihten itibaren sendikal alanda çağdaş batı standartlarını yakalamaya çalışmıştık. İşçi hakları ve sendikacılık alanında güzel ilerlemeler kaydedilmişti.

Ancak, 1982 Anayasası ve onu takiben çıkarılan iş yasaları, bu kazanımları tümüyle budamış değil midir? 12 Eylül hukuku, bazı konularda olduğu gibi, sendika özgürlüğüne de en büyük darbeyi vurmuştur. 1982 Anayasası, sendikaların işlevlerini oldukça sınırlamış ve açıkça değinmesine rağmen, (sadece işçiler ve işverenler dediği için), diğer çalışanlara ve memurlara sendikal örgütlenme yolu tıkanmıştır.

SENDİKACIYA YASAKLAR

Yine 1982 Anayasası, çağdaş alanda yeri bulunan sendika-siyaset ilişkisine son vermiş ve sendikalara siyaset

yasağı getirmiştir. Toplumun en büyük sivil organize gücü olan ve kamuoyu yaratmada demokratik baskı gruplarının başında sayılması gereken sendikaların, bir ülkenin siyasetiyle ilgilenmesi, oldukça dar bir görüşün ifadesidir. Türkiye bu konuda, gerek ILO'da, gerek uluslararası üst sendikal kuruluşlarda ve gerekse batı dünyasında yoğun eleştiri almaya devam etmektedir.

Sendikaların yanında sendikacının politikayla ilgilenememesi de ayrı bir ayıbımızdır. Sendikacı, bir siyasi parti organında görev alır veya parlâmento üyeliğine seçilirse, sendikacılığı da o anda sona ermektedir. Sendikacı, bu sıfatından dolayı yerel yönetimlerde meclis üyesi bile olmamaktadır.

Batı toplumlarında bizi yerden yere vuran bu sınırlamanın gerekçesini açıklayabilmenin imkânı kalmamıştır. Zira, her ILO genel kurulunda bu yasağa karşı savunmaya geçen Türk hükümetleri ne bu yasağı kaldırmışlar, ne de Türkiye'yi şikayet paragrafından kurtarabilmişlerdir.

Uygar dünyada kendisinden özellikle son zamanlarda çokça söz ettiren Türkiye ve Türk insanı, bu eleştiri ve ayıplamalara muhatap olmamalıdır.

1983'den sonra yürürlüğe giren 2821 sayılı Yasalar, toplu iş hukukunda ve bireysel işçi haklarında önemli kayıplara neden olacak hükümler taşımaktadır. Bir iki defa, ILO'da yasak savmak amacıyla yapılan ufak-tefek düzenlemeler, esasa cevap veremediği için yetersiz kalmıştır.

İŞ GÜVENCESİ YOKTUR

Bugün ülkemizde iş güvencesi hemen hemen yoktur.

Şu veya bu bahanelerle işyerlerinden gruplar halinde işçi çıkarılmaktadır.

Aylarca ödenmeyen ücretini istemek için vezne kuyruğu oluşturan ve ya toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanmadığını yüksek sesle telaffuz eden işçiler, kanunsuz eylem yaptıkları gerekçesiyle kapının önüne konulmaktadır.

YILMAZ, Demokratikleşme sürecinde Sendikal haklar sempozyumunda konuştu..

Sıkıntılarımız, bu kadarla kalmıyor.

Sendikaların mali denetimi bu kuruluşların bağımsız ilkesiyle tezat teşkil etmektedir.

Sendikal faaliyetler; yasak ve sınırlamalar yüzünden sendikaların tüzük maddeleri içinde hapsedilmiştir.

Toplu sözleşme yetkisi, müzakerelerin sürdürülme safhası ve sonuçlandırılması, sendikalar için adeta eziyet halini almıştır.

- 2822 sayılı Yasanın 25 ve müteakkip maddleri grev hakkını kuşa çevirmiştir. Toplu sözleşme anında tanınan bu hak, toplu sözleşmelenin uygulanmaması halinde maalesef yasaklanmıştır. Bu tahdidi anlamak güçtür.
- Grev yasakları ve ertelemeleri; milli güvenlik, milli serveti tahrip ve iyi niyet kurallarına uygunluk, gibi anlaşılması ve izahı herkese göre değişkenlik arzeden sübjektif kurallara dayandırılmıştır.
- Sosyal güvenlik hakları ise, başta Fak-Fuk-Fon gibi fıkralara konu olan acaip uygulamalarla, denetimi bulunmayıp nerelere harcandığı bilinmeyen çeşitli fonlara terkedilmek istenmiştir.

TÜRK-İŞ'İN ÖNERİLERİ

Böyle bir ortamda tek istediğimiz, sizin de katıldığınızı kuvvetle umduğumuz bu ağır durumdan kurtulmanın yollarını biran önce bulup, yasal değişiklikleri hayata geçirmektir.

Kısaca belirtmem gerekirse, eğer tümü değişmiyecek ise, Anayasa'nın 33, 34, 49, 51, 53, 54 ve 128 nci maddeleri ILO normlarına uygun hale getirilmelidir. Bu maddeler içinde; çalışma hayatı ile dernek kurma özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkı, toplu pazarlık düzeninin özgürce kullanımı, grev hakları, lokavtın Anayasadan çıkarılması ve işçi-memur tanımındaki karışıklıklar yer alıyor. Yine Anayasada, temel insan hakları ve basın özgürlüğü önemle korunmalıdır.

Bu iyileştirmede, kamu çalışanlarına da sendikal örgütlenme hakkı mutlaka tanınmalıdır.

Buna paralel olarak, 2821 sayılı Sendikalar Yasasında istediğimiz önemli değişiklikler de özetle şöyledir:

- Kanundaki tanımlamalara açıklık kazandırılmalıdır.
- Sendikalara ve sendikacılara siyaset yasağı, yasalarda yer almamalıdır.
- Örgütlenmedeki sınırlandırmalar çıkarılmalıdır.
- Sendikaların iç işleyişleri, faaliyetleri ve denetimleri bu kuruluşların kendi insiyatifine bırakılmalıdır.
- Sendikalara üye olma özgürlüğü hakkındaki yasaklar kalkmalıdır.

Ankara'daki sempozyuma katılanlardan bir görünüş...

İŞVERENLERİN TUTUMLARI, UYUŞMAZLIK NEDENİ..

• Ege Bölgesi'nde 4 sendikaya bağlı 15 işyerinde sürdürülen toplu iş sözleşme çalışmaları uyuşmazlıkla sonuçlandı..

1992 sözleşmelerinden olan ve Ege Bölgesi'nde TEKGIDA-İŞ, TOLEYİS, ÇİMSE-İŞ ve PETROL-İŞ Sendikalarına bağlı 15 işyerinde sürdürülen toplu iş sözleşme çalışmaları uyuşmazlığa gidildiği bildirildi.

TEKGIDA-İŞ Sendikasına bağlı İzmir, Manisa ve Kemalpaşa'da kurulu TARİŞ işyerlerinde çalışan işçiler ile Bağyağları Ticaret Sanayii Kontuarı, Cidersan, Yağ Sanayii Asil Gıda, Pınar Süt ve Mis Süt işyerinde çalışanlar ile, TOLEYİS'in örgütlü olduğu İzmir Jokey Kulüp, Çeşme Altınyunus, Foça ve Kuşadası Fransız Tatil Köyleri; ÇİMSE-İŞ'in örgütlü bulunduğu Batı Anadolu, Söke ve Çimentaş ile PETROL-İŞ sendikasının örgütlü olduğu Manisa'da kurulu Polisan ve Denizli Acıpayam'da kurulu **Acıselsan** işyerleri ile sürdürülen toplu iş sözleşmelerinde uyuşmazlığa gidildi.

Uyuşmazlığın nedeni olarak işverenlerin işçi ücretlerine iştenen zam oranlarını düşük tutmak istemesi gösterildi. Enflasyon oranı kadar ücret zammı düşüncesiyle hareket eden işverenler, işçilerin bugün içinde bulundukları ekonomik sıkıntıları görmek istemiyorlar.

MUSTAFA KUNDAKÇI'NIN AÇIKLAMASI

Konuyla ilgili olarak TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilcisi **Mustafa KUNDAKÇI**, şöyle dedi:

"—İzmir'de sendikalarımıza üye işçi arkadaşlarımız için sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde maalesef uzlaşma sağlanamamaktadır. Bu durum işçi temsilcileri, sendikacı arkadaşlarımızın tutumundan değil, işverenlerin uzlaşmaz tutumlarından kaynaklanmaktadır. İşçiler ve sendikalar, işverenlerin uzlaşmaz tutumu nedeniyle greve çıkmak zorunda kalıyorlar. TÜRK-İŞ'in araştırmasına göre, 4 kişilik bir ailenin mutfak masrafı 1 milyon 280 bin liraya varmıştır. Hayat şartları ve pahalılık bu düzeye gelmişken, işçiler için makul ücret önerisini kabul etmek gerekir. Biz, uyuşmazlığın bu çerçevede çözüleceği inancındayız."

• Sendikaların her türlü işlevi, uluslararası standartlara uygun olmalıdır.

2822 sayılı Yasadaki değişiklik isteklerimizi ise; şöyle sunmak istiyorum:

• Toplum pazarlık hakkının özgürce kullanılmasını önleyen ve sık sık hükümetin müdahalesini öngören düzenlemeler uygulamadan kaldırılmalıdır.

• Yetki tesbitlerinde objektif kriterleri zedeleyen hükümler kaldırılmalı ve yetki belirleme işi tarafsız bir organa verilmelidir.

• Uyuşmazlıkların çözümünde denenen barışçı metodlarda, devletin müdahale ağırlığı olmamalıdır.

• Grev yasakları batı standartlarına uygun hale getirilmelidir. Önemli istisnalar dışında grev yasağı olmamalıdır. Sözleşmelerin uygulanmasından dolayı ortaya çıkan hak uyuşmazlıklarında greve başvurulabilmelidir. Yasal grevlere devlet ve idari makamların müdahale hakkı olmamalıdır.

Bunlara ilaveten 1475 sayılı Yasa ile diğer mevzuatlarda da asgari ücretin tesbiti, kıdem tazminatı müessesesinin muhafazası ve geliştirilmesi, işsizlik sigortası kurulması, sosyal güvenlik ilkelerinin beklenen düzeye kavuşturulması gibi temel değişikliklerin gerçekleştirilmesi mutlak isteklerimiz arasındadır.

İş güvencesinin yargı denetimine tabi olması da diğer önemli hususlar.

Tüm bu istekler, başında da belirttiğim gibi, çağdaş demokrasiyi kurmak ve korumak hedefine yöneliktir. Bu ilkeleri temel felsefe sayan Türk işçi hareketi, haklarının ancak çağdaş demokratik bir ortamda güvence altında olacağının bilincindedir."

ÖRGÜTLÜ KESİM ve DEMOKRASİ

Şevket YILMAZ, kamu çalışanlarının sendikal haklarıyla ilgili olarak düzenlenen sempozyumdaki konuşmasında da, sendika kurma hakkının evrensel bir ilke olduğunu ve buna Türkiye'ninde uymak zorunda bulunduğunu söyledi. Yılmaz, özetle sözlerini şöyle tamamladı.

"—Çağdaş demokratik düzenin egemen olduğu ülkelerde, tüm kesimlerin örgütlendiği görülür.

Kendi çıkar bilinci ile örgütlenmeyen topluluklar, başka çıkarlar için kolaylıkla tahrik edilerek yönlendirilirler.

Domakratik rejimi koruyacak en önemli güç demokratik kuruluşlardır.

Bunların başında da sendikalar gelir.

Özgürlükleri demokrasinin engeli görürseniz, demokrasiden söz edemezsiniz.

Bu düşüncelerle, Türkiye Kamu Çalışanları Kalkınma ve Dayanışma Vakfı yöneticilerini, bu toplantıya katılan sizleri TÜRK-İŞ adına sevgi ve saygı ile selâmlıyor, çalışmalarınızın başarılı olmasını diliyorum."

623 BİN İŞÇİ İÇİN TOPLU SÖZLEŞME ÇALIŞMALARI...

1992 yılında yenilenecek olan toplu iş sözleşmelerle ilgili çalışmalar sürüyor. Bu çerçevede 1 Nisan tarihi itibariyle 8 bin 300 işçinin toplu iş sözleşme müzakereleri sürerken; 21 bin 68 işçinin sözleşmesi arabulucu'da, 542 işçinin sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu'nda ve 10 bin 522 işçinin sözleşmesi ise uyuşmazlıkta olduğu bildirildi.

Buna göre; **Türkiye Maden-İş**'in Kütahya Manyezit A.Ş. **TES-İŞ**'in İSKİ, **TEZ KOOP-İŞ**'in SSK Vakıflar Genel Müdürlüğü, Uludağ Üniversitesi ve Toprak Mahsülleri Ofisi işyerlerinde sözleşmelerin müzakereleri sürüyor. Yine **Türkiye Maden-İŞ**'in Özdemir Madencilik işyeri, **PETROL-İŞ**'in TMO Afyon Alkol Fabrikası, **BASIN-İŞ**'in Darphane ve Damga Matbaası ve **TÜRK METAL**'in Karadeniz Bakır İşletmesi sözleşmeleri Arabulucu'da; **PETROL-İŞ**'in İgsaş Bandırma Gübre Fabrikası Yüksek Hakem Kurulu'nda bulunuyor. 1992 sözleşmelerinden uyuşmazlıkta olan sözleşmeler ise şunlar: **SAĞLIK-İŞ**'m Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü işyerleri ve Sağlık Bakanlığı Sıtma Savaş Genel Müdürlüğü işyerleri ile **LİKAT-İŞ**'e üye Bursa Soğuk Hava Deposu işyeri.

Konuya ilgili olarak TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** kamu işveren sendikalarıyla sürdürülen toplu iş sözleşme görüşmelerinde bir sonuca ulaşılamadığını belirterek müzakere masasında fedakârlık istenmesinin, uyuşmazlığın boyutlarını büyüteceğini ifade etti.

Bu yıl içinde bağıtlanacak olan kamu ve özel sektör işyerlerin sözleşmeleri TÜRK-İŞ'e bağlı 28 sendikanın çalışmalarını kapsıyor. Toplu sözleşme çalışmaları Kamu'da 646 işyerinde çalışan 290 bin 496 işçiyi kapsarken, özel sektörde 997 işyerinde 333 bin 236 işçiyi içine alıyor. TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar bu dönemde toplam 1634 işyerinde 623 bin 651 işçi için toplu iş sözleşme mücadelesi içinde.

•

DEVLET BAKANI ERCAN, TÜRK-İŞ'TE

Kamu kesimi toplu sözleşmelerinden sorumlu Devlet Bakanı **Şerif ERCAN,** 8 Nisan tarihinde Türk-İş Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkan **Şevket YILMAZ** ve diğer yöneticilerle görüştü.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU** Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI**'nın da bulunduğu bu görüşme sırasında, kamu kesimi toplu sözleşmelerinin durumu ele alındı.

Devlet Bakanı **ERCAN,** TÜRK-İŞ yöneticileriyle yaptığı bu görüşme öncesinde bir açıklamada bulunarak, yüklendiği bu görevi **"onurlu ve zor bir görev"** olarak nitelendirdi.

Bu görüşmenin aynı zamanda bir nezaket ziyareti mahiyetinde olduğunu belirten Devlet Bakanı **Şerif ERCAN,** kamu kesimi sözleşmelerinin durumu hakkında alacağı bilgilerle bu konudaki noksanlarını gidermek amacını taşıdığını söyledi.

Kamu kesimi sözleşmelerinin yürütülmesi sırasında, karşılıklı iletişimin şart olduğunu vurgulayan **ERCAN, "Bu iletişim ise sağlam bir diyaloğla mümkün olabilir. Diyaloğda içtenlik, anlayış, sevgi ve saygı hakim olursa, halledilemiyecek mesele kalmaz."** dedi.

Devlet Bakanı **Şerif ERCAN,** görüşmeden sonra bir soruyu cevaplandırırken de, şunları söyledi: **"İşçimize tabii ki mümkün olanın en iyisini vereceğiz. Ve meseleyi rasyonel biçimde sonuca ulaştırmaya özen göstereceğiz.**

Kamu kesimi sözleşmelerinin yürütülmesi sırasında ortaya çıkacak tıkanmaların giderilmesi için, hükümet olarak tarafsız bir anlayışla konuşun çözümüne yardımcı olmak görevimizdir."

ŞEVKET YILMAZ'IN SÖZLERİ

TÜRK-İş Genel Başkanı **Şevket YILMAZ** da, Devlet Bakanı **ERCAN**'ın Konfederasyonu ziyaretinden duydukları memnuniyeti dile getirdi ve 1992 yılının ilk üç ayında ele alınmış bulunan kamu sözleşmelerinin halen uyuşmazlık noktasında bulunduğunu hatırlatarak, bu görüşmenin tıkanan kamu sözleşmelerinin önünün açılması yolunda önemli bir gelişme sağlanabileceğini belirtti.

1992 yılı içinde, belediyeler hariç olmak üzere, 168 bin kamu kesimi işçisinin toplu sözleşmesinin imzalanacağını söyleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı **YILMAZ "İlk üç ay içinde ele alınan kamu sözleşmeleri halen uyuşmazlık aşamasındadır. Devlet Bakanı Sayın ERCAN'ın bu sözleşmelerin koordinasyonuyla görevlendirilmiş olmasından ve bugün başlatacağımız bu ilk görüşmenin ardından, mevcut tıkanıklıkların giderilmesini bekliyoruz. Bugün ele alacağımız konuların başında, tabii ki, kamu kesimi sözleşmelerinin durumu gelmektedir."**

TES-İŞ ev sahipliği yaptı..

Şevket YILMAZ, Uluslararası Konferansta konuştu..

Yılmaz "boğazdan ekmek geçtiği sürece sendikacılık bitmez" dedi..

ICEF, ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ DÜNYA KONFERANSI TOPLANDI..

- **Uluslararası Konferansta bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ "Bizler hür dünya sendikacılığı karşısında vecibelerimizi yerine getirmeye büyük önem gösteriyoruz. Ama bizim, hem Türkiye genelinde, hem de gelişen ülkeler bazında birtakım sıkıntılarımız vardır" dedi.**

TES-İŞ'in ev sahipliğini yaptığı Uluslararası Enerji İşçileri Federasyonu (ICEF)'in düzenlediği 25 üye ülke sendikal örgütlerinin katılımıyla toplanan **"ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM VE DAĞITIMI DÜNYA KONFERANSI"** 17-18 Şubat günleri İstanbul'da yapıldı. The Marmara Oteli'ndeki toplantıda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ "Bizler hür dünya sendikacılığı karşısında vecibelerimizi yerine getirmeye büyük özen gösteriyoruz. Ama bizim, hem Türkiye genelinde hem de gelişen ülkeler bazında birtakım sıkıntılarımız vardır"** dedi.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

YILMAZ, konuşmasında Türkiye işçisinin bugün başta işçi çıkartmalar olmak üzere, sendikasızlaştırma, özelleştirme ve işçi hak ve özgürlükleri önündeki yasakların kalkması olduğunu vurgulayarak şöyle devam etti:

"—Ülke ülke problemlerinizi görüşeceksiniz. Bundan mutluluk duyarız. Her ülkede işçi problemi ayrıntılı vardır ama, bizim ülkemizde işçi hak ve özgürlüklerine getirilen kısıntılar biraz fazladır. Ben uzun uzun problemlerimizi ortaya koyarak gündemimizi aksatmak istemiyorum. Sizleri Türkiye'de ve İstanbul'da görmekten TÜRK-İŞ, TES-İŞ, MADEN-İŞ, PETROL-İŞ, ÇİMSE-İŞ, KRİSTAL-İŞ, BELEDİYE-İŞ olarak şeref duyuyoruz.

TES-İŞ Genel Başkanı Barut, konferans'ta yaptığı konuşma'da enerji işkolunun sorunlarına işaret etti.

Boğazdan ekmek geçtiği müddetçe, sendikacının mücadelesi bitmez. İster gelişmiş ülke, ister gelişen ülke, ister gelişmemiş ülke olsun, bizlerin hür dünya sendikacılığı karşısında tüm vecibelerimizi eksiksiz yerine getirmeye büyük özen gösteriyoruz. Ama bizim, hem Türkiye genelinde, hem de gelişen ülkeler bazında bir takım sıkıntılarımız vardır. Şu anda 28 işkolunda fabrika kapatmak, işçi çıkartmak ve tasfiye etmek gibi sorunlarla karşı karşıyayız. Türk sendikacılığı, büyük fabrikalarımızı, atölyeler halinde çalıştırmak suretiyle işçilerimizi sendikasızlaştırma durumu vardır. Enerji işkolumuzda özelleştirme çalışmaları vardır. Artık tek bir müesesese halinde bulunan Türkiye Elektrik Kurumu, çeşitli müteahhitlere, taşaronlara iş vermek suretiyle işçilerin adedinde azalma yoluna gitmektedir. Bu durum tüm işkollarında yaşanmaktadır. Sendikalar yasasında özgürce toplu sözleşme yapma, grevlerin ertelenmesine mani olacak yasa ve Anayasa değişiklikleri henüz daha lehimize tecelli etmezken, parlamantoda ve hükümette yasaları işveren lenine götürmek için gayretler var."

FARUK BARUT'UN KONUŞMASI

Toplantıda konuşan TES-İŞ Genel Başkanı **Faruk BARUT** da işçilerin birlikteliği ve TÜRK-İŞ'in önderliği ile çalışan kesimin sorunlarının çözümü konusunda mücadele verilmesi gerektiğine işaret ederek, çalışma hayatında işçi hak ve özgürlüklerine konan yasaklar bulunduğu sürece özgür sendikacılık yapılamayacağını söyledi.

BARUT, enerji işkolundaki kazalar nedeniyle her yıl ortalama 50 insanın öldüğünü, yetkililerin bu sorunlara çere arayacak yere, Türkiye'de en iyi işletme olan Türkiye Elektrik Kurumu'nu özelleştirmek istediklerini belirtti ve geçmiş hükümet döneminde başlatılan bu çalışmaların durdurulmasını istedi.

ICEF Konferansına **Türkiye**'nin yanısıra **Pakistan, Polonya, Portekiz, Rusya, Singapur, Güney Kore, İspanya, Taiwan, Triidad, İngiltere, Zimbabwe** ülkelerinden de temsilciler katıldı.

KONFERANS'TA GÖRÜŞÜLEN KONULAR

ICEF konferansı'nda, elektrik işçilerinin istihdam ve çalışma koşulları ve sendikal örgütlenme durumları yanında gelecek asırda elektrik işkolunun yapısı, özelleştirme, üretim ve dağıtım şebekeleri, yeni çalışma yöntemleri, çevre ve kalkınma, nükleer enerji olanakları, elektrik üretimi kaynakları, işçi sağlığı ve güvenliği, nükleer tehlikeler, elektrik işkolunda uluslararası sendikal işbirliği ve dayanışma konuları ele alınarak görüşüldü.

17-18 Şubat günleri ICEF'in düzenlediği konferansa Türkiye'de üye bulanan sendikaların genel başkanları katıldı (üstte), TES-İŞ yöneticileri ve konferans izleyenlerden bir grup (altta)

PANEL

DİSK'İN 25'NCİ KURULUŞ YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA DÜZENLENEN PANEL'DE KONUŞAN BALTA:

"BUGÜN TÜRKİYE'DE SENDİKAL HAKLARIN EN FAZLA AKSAYAN YÖNÜ, ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN KISITLILIĞIDIR.."

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) tarafından 25. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle düzenlenen **"2000'li Yıllarda Çalışma Yaşamı ve sendikal Anlayışlarda Yeni Açılımlar"** konulu panelde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Orhan BALTA,** çalışma yaşamının içinde bulunduğu sorunları dile getirirken kalitesinin **"çalışma kalitesinin"**yükseltilmesi konusunda ne gibi tedbirlerin alınması gerektiği üzerinde durdu.

Batıdaki gelişmeleri anlatırken, çalışma yaşamına ilk önce Avrupa Konseyi ile daha sonra da Avrupa Topluluğunun **"Sosyal Şartı"** ile yepyeni boyutlar getirildiğini ifade eden **BALTA** konuşmasında şöyle dedi:

"— Batıdaki bu gelişmelerin yanında Türkiye, 2000'li yıllara doğru doğru hızla kabuk değiştiren bir ülke görünümünde. Bu değişim, kendi iç dinamiğinden olduğu kadar, dünyadaki sosyal, siyasal ve ekonomik dengelerin yeniden yapılanma sürecine girmiş olmasından kaynaklanıyor. Türkiyenin bugün en büyük sorunlarından biri enflasyon ve ekonomik istikrarsızlıksa, bir diğeri bu olguyu körükleyen aşırı nüfus artışı ve beraberinde gelen çarpık kentleşme ile işsizlik sorunudur. Bu iki olgu bugün Türkiyenin içinde bulunduğu tüm sorunların nirengi noktalarını teşkil etmektedir.

Bir yanda artan dış ve iç borçlar, sanayiinin yeni kaynak yaratıp bunu yeni yatırım alanlarına sürükleyememesi, bir yandan hızla artan nüfusa yeterli sağlık ve eğitim hizmetlerinin yanında iş imkânlarının götürülememesi ve ortaya çıkan sosyal sorunlar.

Ancak, tüm bu sorunlara rağmen, Türkiye'nin vazgeçmeyi asla düşünmediği bir önemli hedefi de dünyada oluşmakta olan yeni sistemlerin dışında kalmamak. Yani gelişmiş batılı ülkelerin oluşturdukları yeni sistemle bütünleşmek.

Kuşkusuz, ülkemizin ve de toplumumuzun dünyaya ayak uydurabilmesi ya da klasik deyimiyle çağın gerisinde kalmaması için hayati önem taşıyan bir hedef bu."

SENDİKAL HAKLARA ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ÖNEMİ..

BALTA konuşmasında, hükümete işverenlere ve işçilere çok önemli görevler düştüğünü hatırlatarak Türkiye'nin uluslararası platformlarda en çok eleştiriye hedef olan temel işçi hak ve özgürlüklerini uluslararası standartlara taşımak olduğunu bildirerek şöyle devam etti:

"— Bugün için Türkiye'de sendikal hakların uluslararası ölçülerde en fazla aksayan yönü örgütlenme özgürlüğünün bulunmamasıdır. Hali hazırda başta kamu çalışanları olmak üzere çalışanların büyük bir kısmı sendikal haklardan yararlanamamaktadır. Üstelik Türkiye örgütlenme özgürlüğü üzerine daha da olumsuz gelişmeler kaydederek, "sözleşmeli personel" **gibi ne idüğü belirsiz statüler icad ederek yasak kapsamını daha da genişletmek yoluna gitmiştir. Bize göre son zamanlarda özellikle yaygınlık kazandırılmaya çalışılan taşeron eliyle işçi çalıştırma da doğrudan örgütlenme özgürlüğünü hedef alan bir başka çarpık uygulamadır.**

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Orhan BALTA, DİSK panelinde bir konuşma yaptı...

Biraz önce de deyindiğim gibi AT ve giderek Batı Avrupa Birliği içinde işçi hakları açısından en ileri düzeye gitme çalışmaları bu denli yoğunluk kazanmışken, Türkiye'de sendika özgürlüğüne getirilen bu kısıtlamalar ve yapay çözümler Türk sendikalarının önümüzdeki günler ve yıllar içindeki çalışmalarında en öncelikli mücadele konuları içinde yeralmak zorundadır.

82 Anayasası ve sonrasında çıkarılan İş Yasalarının uluslararası sözleşmelere aykırı hükümler taşıdığı hepimizin malumudur. Nitekim, bu aykırılıklar Sendikal Özgürlükler Komitesi tarafından ayrıca saptandığı gibi, bize göre Komitenin saptamamış olmasıyla birlikte aykırılık taşıyan pekçok düzenlemenin daha olduğu açıktır".

Konuşmasının sonunda **"Biz toplumsal gelişmelerin motor gücü olmak durumundayız"** diyen **BALTA,** yeni hazırlanan yasa taslağı ve keyfi işten çıkarmalara karşı yargı denetimi getirilmesi konusunda işverenlerinin feryatı ve yakınmalarını anlamadıklarını, sendikaların ücret pazarlığı dışında da önemli işlevleri olan kuruluşlar olduğunu vurguladı.

BAKAN MOĞOLTAY: "ÇALIŞMAYI ÖZENDİRMEK GEREK."

Toplantıda bir konuşma yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet MOĞOLTAY,** işverenlerin ve sendikacıların günü yaşarken, gelişmeleri ve olasılıkları çok iyi değerlendirmesi gerektiğini belirterek **"—Dünya piyasalarında rekabet edebilmenin tek yolu, yeni teknolojiler üretmek ya da var olan teknolojilerde emeğin nitelik düzeyini yükseltmektir. Çalışanları eğiterek, etkinliğini artırmadıkça, endüstrinin gereksinimi olan nitelikli işgücünü sağlamadıkça, hızlı bir gelişme süreci içine girmek olası değildir. Dolayısıyla çalışanların üretimden alacakları payı artırma olanağı da sınırlı düzeyde kalacaktır. Bu nedenle endüstriyel ilişkileri hem çalışanların verimini artıracak, hem de çalışmayı özendirecek biçimde düzenlemek ve geliştirmek gereksinimindeyiz"** dedi.

Panelde DİSK Genel Başkanı **Kemal NEBİOĞLU,** Avrupa İşçi Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) Temsilcisi **Wim Bergans,** HAK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Salim USLU,** DİSK Genel Sekreteri **Süleyman ÇELEBİ,** TİSK Genel Sekreteri **Kubilay ATASAYAR,** DİSK Yönetim Kurulu Üyesi **Kemal DAYSAL,** ILO Türkiye Temsilcisi **Prof. Rüçhan IŞIK, Doç. Dr. Hacer ANSAL** Gazeteci-yazar **Şükran KETENCİ** birer konuşma yaparak görüşlerini açıkladılar.

Genel kurulda TÜRK-İŞ adına bir konuşma yapan TOÇOĞLU :

"SENDİKAL ÖZGÜRLÜK İÇİN VERDİĞİNİZ MÜCADELEYİ SONUNA KADAR DESTEKLİYORUZ.."

• Eğitim-İş Genel Başkanlığına yeniden Niyazi ALTUNYA seçildi..

Kısa adı EĞİTİM-İŞ olan, "**Eğitim İş Kolu Kamu Görevlileri Sendikası**"nın birinci olağan genel kurulu 14 Mart'ta Ankara'da toplandı ve sendika genel başkanlığına **Niyazi ALTUNYA** yeniden seçildi.

Genel kurulda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU,** öğretmenlerin ve tüm kamu personelinin de toplu sözleşmeli ve grevli çabaları anlattı ve "**İlk memur sendikası olma özelliğinizden dolayı, vermekte olduğunuz onurlu mücadeleyi TÜRK-İŞ olarak desteklemekteyiz.**" dedi.

1961 Anayasasası ile kamu çalışanlarına sendika kurma hakkı tanındığı halde, 1971 yılında yapılan değişiklikle bu hakkın geri alındığına dikkati çeken **TOÇOĞLU,** halen çalışan barışını zora sokan yasal ve idari yasaklamaların hür sendikacılık ilkelerini zedelediğini söyledi.

Ülkemizde asgari ILO ilkelerinin hayata geçirilmesi için TÜRK-İŞ olarak yıllardır verilen mücadeleleri anlatan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri **TOÇOĞLU,** konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"TÜRK-İŞ, tüm çalışanların sendikal haklardan kısıtsız bir biçimde yararlanmasını talep etmektedir. Bu talep, yalnızca sendikalışma hakkını değil, toplu pazarlık ve grev hakkını da kapsamaktadır. Bize göre, bu üç hak, birbirinden ayrılmaz bir bütünü oluşturmakta ve sendikalı olmak, ancak ve ancak toplu pazarlık ve grev hakkı var ise anlam kazanmaktadır.

ILO'nun grev hakkına ilişkin hiç bir düzenlemesi bulunmadığı çeşitli çevrelerde sık sık dile getirilen görüşlerden biridir.

ILO'nun grev hakkını düzenleyen bir Sözleşme ya da Tavsiye Kararı olmadığı doğrudur. Ancak, ILO'nun genel prensipleri, bu hakkı da kapsamakta; Sendika Özgürlüğü Komitesi'nin pek çok raporunda, grev hakkının temel haklardan biri olduğu yer almaktadır.

Hatta, Türkiye'de bugün yürürlükte olan yasaların su saydığı dayanışma grevi", "genel grev" gibi **grev türleri de ILO belgelerinde hak olarak kabul edilmektedir.**

TÜRK-İŞ TÜM ÇALIŞANLARI, KENDİ ÜYESİNDEN AYRI DÜŞÜNMEZ..

TÜRK-İŞ, memur ve sözleşmeli personeli, üyesi olan işçi kitlesinden ayrı düşünmemekte; tüm çalışanların çağdaş sendikal hak ve özgürlüklere ayrı derecede sahip olması için mücadele etmektedir. Kendi üye kitlesi için daha geniş sendikal hak ve özgürlükleri savunan TÜRK-İŞ'in, aynı hakları memur ve sözleşmeli personeli için savunmaması da zaten düşünülemez.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver TOÇOĞLU, EĞİTİM-İŞ genel kurulunda yaptığı konuşmada, tüm çalışanların sendikal hak ve özgürlüklere kavuşması gerektiğini söyledi.

Başkanı olduğum Türkiye Demiryolu İşçileri Sendikası da Türkiye'de memurların ve sözleşmeli personelin sendika -toplu pazarlık-grev haklarından kısıtsız biçimde yararlanmasını savunmaktadır. DEMİRYOL-İŞ, memurların sendikal haklara kavuşma mücadelesinde üzerine düşen görevi, Uluslararası Çalışma Örgütü nezdinde girişimde bulunarak yerine getirmiştir. 1990 yılı Ocak ayında ILO'ya yaptığımız şikayet başvurusu üzerine ILO Sendika Özgürlüğü Komitesi'nin hazırladığı rapor son derece önemli noktalara işaret etmektedir.

Raporun özellikle büyük önem taşıyan yönlerinden biri, statüsü ne olursa olsun tüm çalışanlara grev hakkının tanınmasını istemiş olmasıdır. ILO, bu raporuyla, memurların ve sözleşmeli personelin ve grev hakkına sahip olması gerektiğini açıkça vurgulamakta; ve Hükümet'ten bu yönde girişimde bulunmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ olarak talebimiz, çeşitli uluslararası belgelerin hemen onaylanmasıdır.

Koalisyon Hükümetinden önemli bir beklentimizde, ANAP Hükümeti döneminde zorunluluk olmadığı için önemli maddeleri budanarak onaylanan Avrupa Sosyal Şartının kabul edilmeyen çalışanların örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını kapsayan II. Bölümdeki 5 ve 6 ncı maddelerininde bir an evvel onaylanmasıdır.

Bu maddelerin onaylanması ile sorunun çözümü doğrultusunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

TÜRK-İŞ, ILO'nun 87 sayılı Sendika Özgürlüğü ve Sendika Hakkının Korunması Sözleşmesi'nin ve 151 sayılı Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının korunması ve Çalışma Koşullarının Belirlenmesi İşlemlerine İlişkin Sözleşme'nin de gecikmeksizin onaylanmasını talep etmektedir."

TOÇOĞLU konuşmasının sonunda TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında bilgi vererek iş güvencesinin yargı denetimi getirilmesini yargı bağımsızlığının sağlanmasını, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin gerekliliğini ve enflasyon konularında görüşlerini açıkladı.

Çeşitli seminerlerle konuşan Genel Eğitim Sekreteri BAŞOĞLU :

"SORUNLARI ÇÖZME ÇALIŞMALARIMIZ DEVAM EDİYOR.."

- **Eskişehir-Bursa-Kastamonu ve Aydın'da kadın işçiler; Bursa-Isparta-Aydın'da, İşçi Sağlığı-İş Güvenliği Seminerleri yapıldı.**
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlandı.
- **Seminerlere 1050 kursiyer katıldı.**

BAŞOĞU, seminerlerde işçi sorunları ve çözümleri konusunda görüşlerini anlattı..

Çalışan kadınlarımızın ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlarına yönelik düzenlenen Kadın İşçi Eğitim Seminerleri **Eskişehir, Bursa, Kastamonu** ve **Aydın**'da yapıldı.

4-26 Şubat 1992 tarihleri arasında gerçekleştirilen ve 323 bayan işçi temsilcilerimizin katıldıkları seminerlerde konular Üniversite öğretim üyeleri Prof. Dr. **Nüvit Gerek,** Prof. Dr. **Rengin Erdal,** Doç. Dr. **Nurhan Süral** Doç. Dr. **Yıldız Pekşen,** Dr. **Funda Elmacıoğlu** ile Sosyal Güvenlik Uzmanları **Selahattin Turla** ile **Osman Nuri Tekman** tarafından işlendi.

İşçi Sağlığı İş Güvenliği, İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları, SSK Mevzuatı, İşyeri Ortam Zararlıları, Beslenme konularının işlendiği İşçi Sağlığı İş Güvenliği Seminerleri **Bursa, Isparta** ve **Aydın** illerinde yapıldı.

Isparta'da İşçi Sağlığı Seminerlerine katılanlar..

5-28 Şubat 1992 tarihleri arasında yapılan ve toplam 557 kursiyerin katıldıkları seminerlerde konular Üniversite Öğretim Üyeleri Prof. Dr. **Nazmi Bilir,** Prof. Dr. **Fevzi Demir,** Prof. Dr. **Rengin Erdal,** Doç. Dr. **Ali Nazım Sözer,** Doç. Dr. **Yıldız Pekşen,** Dr. **Funda Elmacıoğlu** ile konunun uzmanları Dr. **Turgut Artun, Niyazi Yamaç, Emel Şahin, Mustafa Turhan** ve **Selahattin Turla** tarafından işlendi.

Mahalli basın, yerel yöneticiler ile bazı meslek kuruluş temsilcilerinin büyük ilgi ve katılımları ile takip ettikleri seminerlerin açılışlarında birer konuşma yapan ilgili TÜRK-İŞ BÖLGE ve İL TEMSİLCİLERİ, ülkemizin demokratikleşme sürecinde ve kalkınmasında eğitimin temel ve vazgeçilmez unsur olduğunu vurgulayarak, TÜRK-İŞ'in bölgelerindeki eğitim çalışmalarını daha da arttırmasını istediler.

Öte yadan Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü (AAFLI) Türkiye temsilciliğine atanan **Sinan Yazıcıoğlu** Eskişehir-Bursa, Kastamonu ve Aydm'da yapılan Kadın İşçiler ➡

Aydın'da İşçi Sağlığı Seminerine katılanlar..

ile Isparta'da yapılan İşçi Sağlığı İş Güvenliği seminerlerine katılarak birer konuşma yaptı. Bu arada AAFLI çalışmaları ile ilgili olarak Türkiye'de bulunan AAFLI Eğitim Müdürü **John Sloan** da Isparta ve Bursa Kadın İşçi seminerlerine katılarak AAFLI'nın eğitim faaliyetleri hakkında bilgiler verdi.

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ KUTLANDI.

8 Mart Dünya Kadınlar günü nedeniyle düzenlenen ve 170 bayan üyemizin katıldıkları seminer 8-9 Mart 1992 tarihlerinde İstanbulda yapıldı.

TÜRK-İŞ Genel Başkan **Şevket Yılmaz'**ın açış konuşmasıyla çalışmalarına başlayan seminerde, Türk İş hukukunda Kadın İşçi, Sosyal Güvenlik ve Yeni Gelişmelerde Kadın İşçiler, Kadın ve Sağlık, Beslenme ve Mutfak Ekonomisi konuları Doç. Dr. **Nurhan Süral,** Doç. Dr. **Yıldız Pekşen,** Dr. **Funda Elmacıoğlu** ve **Selahattin Turla** tarafından işlendi.

Seminerin son günü kadınlarımızın ekonomik, sosyal sorunları ile sendikal yaşamdaki konumlarını içeren bir panel düzenlendi. TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu görevlisi **Nilüfer GÖKÖZ'**ün yönettiği panelde, Tezkoop-İş'ten **Fethiye Gülmez,** Belediye-İş'ten **Yasemin Baş,** Teksif'ten **Sündüz Genç** ile Deri-İş Sendikamızdan **Müşerref Şutanrıkulu** panelist olarak katıldılar.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısiyle TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlama Komitesi Başkanlığına bir mesaj gönderdi.

TÜRK-İŞ'in kadın işçilere yönelik faaliyetlerinin devam ettirildiği belirtilen mesajda, sorunların çözümü ve çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi yönünde ilgili bütün kurum ve kuruluşların işbirliğinin gerekliliği vurgulandı.

Kadınlar Günü'nde İstanbul'daki seminerlere katılan bayan işçilerden bir grup.

İstanbul'daki kadın İşçiler seminerden bir başka görünüş.

Bursa'da düzenlenen Kadın işçiler seminerine katılan bayan işçiler

TÜKETİCİNİN KORUNMASI YASA TASARISI İÇİN TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞLERİ BAKANLIĞA İLETİLDİ.

• **TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet BAMYACI, Türk tüketicisinin yıllardır bir tüketicinin korunması kanunu beklentisi içinde olduğunu ifade ederek** "Bu tasarı daha önce hazırlanan 5 tasarı gibi unutulmasın" **dedi.**

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet BAMYACI, "aldatılan ve hiçe sayılan tüketicinin hakları bu kanunla korunsun" dedi

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet Bamyacı "Yasa tüketicilerin yıllardır beklediği bazı problemlerine acil çözümler getirebilecek nitelikte hazırlanmış, bizde bazı katkılarda bulunarak görüşlerimizi bakanlığa ilettik"** dedi.

"TASLAĞI OLUMLU BULDUK"

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve görüşlerinin alınması için Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na gönderilen **"Tüketicinin Korunması Yasa Tasarısı"** konusunda, Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet Bamyacı "tasarıyı genel hatları ile olumlu bulduklarını"** ifade ederek şunları söyledi.

"—Bilindiğiniz gibi konfederasyonumuz Türk-İş yaklaşık on yıldır hükümetlerle yapılan görüşmelerde Tüketicinin Korunması Yasa Tasarısının hazırlanmasını defalarca talep etmişti. Ancak bugüne kadar bu girişimlerimizde bir sonuç alamadık. Yeni hükümetin 60 milyonu ilgilendiren bir konuda ivedilikle hazırladığı yasa tasarısını genel hatları ile olumlu bulduğumuzu söyleyebilirim. Özellikle tüketici mahkemeleri ve kredili mal alımlarla ilgili düzenlemeleri olumlu karşıladık"

Tüketicinin örgütlenmesi için yıllardır **TÜRK-İŞ**in sivil toplum örgütlenmesini tüketicinin korunması alanında da gerçekleştirmek için tüketici derneklerinin kurulmasına ve çalışmalarına yardımcı olduğunu belirten **Bamyacı** sözlerini şöyle sürdürdü.

"—Biz konfederasyon olarak tüketicileri en iyi şekilde yine kendi kurdukları bağımsız örgütlerin koruyacakları inancı içindeyiz. Sivil toplum örgütlenmesi de denilen bu olayda Türk-İş yaklaşık 3-4 tüketici derneği ile çalışmalarını sürdürmektedir. Bu bakımdan kanun taslağında tüketici örgütlenmesinde model olarak belirtilen ve kuruluşta bakanlığın iznine ve çalışmaları esnasında ise denetimi için görüşlerimizi bildirdik. Ayrıca ülkemizdeki sivil toplum örgütleri ve bakanlıklardan teşekkül eden tüketici Konseyi ne meslek kuruluşlarının da katılmasını ve bakanlığa verilen bazı yetkilerin Tüketici Konseyine devredilmesini de istedik."

"BİR AN ÖNCE YASALAŞMASINI İSTİYORUZ"

Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet Bamyacı** Türk tüketicisinin yıllardır bir tüketicinin korunması kanunu beklentisi içinde olduğunu ifade ederek, **"bu tasarının daha önce hazırlanan 5 tasarı gibi unutulmamasını ve yıllardır aldatılan ve hiçe sayılan tüketicinin haklarının korunması için biran önce yasalaşmasını istiyoruz"** dedi.

15 MART
DÜNYA
TÜKETİCİLER
GÜNÜ

TÜRK-İŞ ve çeşitli tüketici derneklerinin işbirliği ile 3 ayrı kentte panel düzenlendi..

Sanayi ve Ticaret Bakanı Tahir Köse, tüketicinin korunması yasa tasarısının tüketicilerin haklarının korunmasında yeni bir çığır açacağını ifade etti.

TÜKETİCİ DERNEKLERİ ARTIK ÇEVRENİN KORUNMASI KONUSUNDA DA ÇALIŞACAKLAR..

★ Dünya Tüketici Hakları Haftası TÜRK-İŞ ve Tüketici Dernekleri tarafından ortaklaşa düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlandı...

Tüm dünya da tüketici hakları günü olarak kabuledilen 15 Mart günü, Türkiye'de de çeşitli etkinliklerle kutlandı. Türk-İş ve çeşitli tüketici derneklerinin işbirliği ile üç ayrı kentte paneller düzenlendi.

Gerek **ICFTU** (Dünya Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) gerekse **ETUC** (Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu) ve **ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü)**nün çevrenin korunmasına son yıllarda giderek artan bir şekilde verdikleri önem doğrultusunda, bu yıl Dünya Tüketici Hakları haftası münasebetiyle TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen panellerde Çevrenin korunmasında tüketicilerin rolü konusu ele alındı. Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosunun da üyesi olduğu **IOCU** (Uluslararası Tüketici Birlikleri Örgütü) bu yıl yapılacak olan Dünya Tüketici Hakları Haftasında yapılacak olan tüm etkinliklerin **"çevre"** ağırlıklı olmasını tavsiye etti.

Kocaeli'de Tüketici derneği ile ortaklaşa düzenlenen panelde İzmit körfezinin kirliliği ele alındı.

İZMİT PANELİ

İzmit'te Belediye öncülüğünde kurulan Tüketiciyi Koruma Derneği ile ortaklaşa düzenlenen panelde, çevrenin korunmasında tüketicinin rolü ve Türkiye'nin çevre sorunları konusu ele alındı. 10 Mart 1992 tarihinde düzenlenen panele geniş bir öğrenci ve halk topluluğu katıldı. İzmit Körfezinin kirlilik boyutlarının da tartışıldığı panele şu konuşmacılar iştirak etti:

Yüksel Başer (Kocaeli Ticaret Odası Başkanı), **Prof. Dr. Halit Kasa** (Kocaeli Müh. Fakültesi), **Prof. Dr. Ethem Gönenç** (İTÜ, Müh. Fakültesi), **Ayşe Akman** (İstanbul Tüketicileri Koruma Derneği Başkanı), **Sinan Vargı** (TÜRK-İŞ), **Mustafa Küpçü** (SHP), **Yusuf Kili** (End. Meslek Lisesi), **Hüseyin Demiray** (Gazeteci)

Paneli Kocaeli Tüketiciyi Koruma Derneği Başkanı **Ayşe Akman** yönetti.

➡

Eskişehir'de düzenlenen toplantıda, Türk-İş 2. Bölge Temsilcisi Yüksel Türemiş, Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosuna 1991 yılı içinde yapılan tüketici şikayetleri konusunda bilgi verdi.

"Çevrenin korunmasında tüketicilerin rolü" konulu konferansı çok sayıda sendika temsilcisi ilgi ile izledi.

ESKİŞEHİR KONFERANSI

TÜRK-İŞ, AAFLI ve Eskişehir Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosu tarafından 12 Mart 1992 tarihinde ortaklaşa düzenlenen **"Çevrenin Korunmasında Tüketicinin Rolü"** konulu konferansa tüketicilerin satın alma tercihlerin de çevreyi de düşünmeleri gerektiği konusu ele alındı.

Konferansta Türk-İş 2. Bölge Temsilcisi ve Tüketici Şikayet Bürosu Genel Sekreteri **Yüksel Türemiş,** "1991 yılında alınan tüketici şikayetleri" konusunda Eskişehi

Eskişehir'deki konferansta Prof. Dr. Yavuz Odabaşı, Türkiye'nin çevre sorunları ve Yeşil Tüketim konularında bilgiler verdi.

Anadolu Üniversitesinden **Prof. Dr. Yavuz Odabaşı** "Türkiye'nin Çevre Sorunları ve Yeşil Tüketici Hareketi", Türk-İş Uzmanı **Sinan Vargı** ise "OECD istatistiklerinde Porsuk nehri kirliliği" konularında bilgiler verdi. Mahalli sendikacılar ve basın tarafından ilgi ile izlenen konferansa 40 kişi katıldı.

İSTANBUL PANELİNİN AÇILIŞINI SANAYİ VE TİCARET BAKANI TAHİR KÖSE YAPTI

Türk-İş, AAFLI ve İstanbul Tüketici Derneği tarafından 15 Mart tarihinde ortaklaşa düzenlenen **"Çevre ve Tüketici"** konulu panelin açılış konuşmasını Sanayi ve Ticaret Bakanı **Tahir Köse** yaptı. Konuşmasında yeni hazırlanan Tüketiciyi Koruma Yasa Tasarısına değinen **Köse, "tüketicinin korunması konusunda hazırladığımız yasa tasarısı, tüketici mahkemeleri, kredili mal satışı konusunda bir çok yenilikler getiriyor"** şeklinde konuştu.

İzmir Tüketiciyi Koruma Birliği Vakfı Genel Başkanı **Dündar Soyer**'in başkanlığını yaptığı panele şu konuşmacılar katıldı.

Prof. Dr. Mehmet Pala (Tübitak), **Doç. Dr. Günay Kocasoy** (Boğaziçi Üniversitesi) **Güngör Özadam** (Plastik İmalatçıları Derneği Başkanı) **Pınar Gökçin** (Genç Tüketicilerin Temsilcisi) ve **Sinan Vargı** (Türk-İş Uzmanı)

Panelde konuşmacılar, çevreye zarar verdiği bilinen bazı ürünlerin kullanılmamasında tüketici tercihlerinin önemine değindiler. Plastik, deterjan, pet şişe, naylon torba sprey gibi bazı ürünlerin kullanımının azaltılmasını yada bunların yerine alternatif ürünler kullanımının çevre kirliliğini önemli ölçüde azaltacağı ifade edildi.

TSE'NİN SEMPOZYUMU...

Bu arada Türk Standartları Enstitüsü tarafından 14 Mart tarihinde İstanbul Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen III. Tüketicinin Korunması ve Tüketici Hakları Milletlerarası Sempozyumuna katılan Türk-İş Kooperatif ve Tüketici Sorunları Uzmanı **Sinan Vargı,** "Türk Otomotiv Sanayiinde Tüketici Sorunları" konulu bir tebliğ sundu.

•

İstanbul'da düzenlenen panelde, plastik, pet-şişe ve naylon torba ve sprey gibi bazı ürünlerin kullanımının azaltılması gerektiğine işaret edildi. Resim'de paneli izleyenlerden bir grubu görüyorsunuz.

ZİYARET

ALMANYA KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI TEMSİLCİSİ TÜRK-İŞ'TE..

Alman Genel Hizmetler ve Kamu Çalışanları Sendikası (ÖTV)'nin Sağlık İşkolu Sorumlusu **Egon NİCKHOLSEN,** TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI** ile görüştü.

Alman sendikacı **NİCKHOLSEN** Türkiye'deki çalışma hayatının sorunları ile TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında **BAMYACI'**dan bilgi aldı.

Alman Sendikalar Birliği (DGB)'nin ve ona bağlı ikinci büyük sendika olan ÖTV'nin Temsilcisi **NİCKHOLSEN** görüşmede, Türkiye'deki kuruluşlar arasında işkolu düzeyinde ilişkileri geliştirmek istediklerini belirtti. Konuk Sendikacı görüşmede iki Almanya'nın birleşmesinden sonra, doğal olarak ülkede işsizliğin arttığını, bazı faşist grupların yabancı düşmanlığını körüklediğini, tüm Alman sendikalarının bu çirkin durumu şiddetle poresto ettiğini, bununla mücadelede kararlı olduklarını belirtti.

ÖTV'nin Sağlık çalışanlarından Sorumlusu **Egon NİCKHOLSEN,** Türkiye'de bulunduğu süre içinde TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikaları da ziyaret ederek, memur sendikası Genel Sağlık-İş sendikasının genel kurulu'nda da bulundu.

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri BAMYACI Alman Kamu Çalışanları Sendikası (ÖTV)'nin Sağlık işkolu sorumlusu NİCKHOLLSEN ile görüşüyor..

DEMİRYOL-İŞ Adapazarı Şubesi Genel Kurulu Yapıldı..

TOÇOĞLU : "ÜCRET ARTIŞINDAN DAHA ÖNEMLİSİ İŞ GÜVENCESİDİR."

DEMİRYOL-İŞ Adapazarı Şubesi Genel Kurulu'nda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve DEMİRYOL-İŞ Genel Başkanı **Enver TOÇOĞLU,** çalışma hayatı ve genel ülke sorunları hakkında görüşlerini açıkladı.

29 Şubat günü toplanan kongrede konuşan **TOÇOĞLU,** demiryol ailesinin sıcak bir aile ortamı içinde tasada ve sevinçte birleştiklerini belirtti. **TOÇOĞLU,** TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında bilgi verdikten sonra şöyle devam etti:

"İŞSİZLİK SOSYAL YARA HALİNİ ALDI.."

"—Demiryolu taşımacılığında fazla olmamakla birlikte, diğer iş kollarında son derece ciddi tehlikeler gözlenmektedir. Özel sektörde toplu sözleşmeler sonrası kıdemli işçiler çıkartılmakta, yerine asgari ücretle yeni işçi alınmaktadır. Kamu kesiminde sendikalardan kurtulabilmek için taşeron sistemi giderek yaygınlaşmakta, KİT'lerin boşalan kadrolarına yenileri alınmadığından sürekli bir tasfiye devam etmektedir. Dünya Bankasının KİT'lerden yaklaşık 280 bin kişinin çıkarılması önerisine hükümetin fazlaca tepki gösterdiği söylenemez. Kısacası, sosyal yara olarak giderek büyüyen işsizliğin, ekonomik önlemler adı altında daha da artacağı endişesini taşıyoruz. Günümüzde ücret artışından daha önemli olarak çalışma güvencesi gündemdedir."

Enver TOÇOĞLU konuşmasında enflasyon ve terör ve Güneydoğu'da yaşanan olaylara ilişkin görüşlerini açıkladı.

DEMİRYOL-İŞ Adapazarı Şube genel kurulunda Sakaryalı parlamenterler, yerel yöneticiler ve DEMİRYOL-İŞ Genel Merkez yöneticileri katıldı. Toplantıda DEMİRYOL-İŞ Adapazarı Şube Başkanlığına **Ergün ATALAY** seçildi.

TOÇOĞLU, Adapazarı kongresinde çalışma hayatının sorunlarına ilişkin görüşlerini açıkladı..

Lefkoşa Atatürk Meydanı'nda düzenlenen mitingde, çalışanların sıkıntıları dile getirilerek çözüm bulunması istendi..

KKTC'DE ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ BASKILAR ve HAYAT PAHALILIĞI PROTESTO EDİLDİ..

- **TÜRK-SEN ve bağlı sendikalar ile demokratik örgütler tarafından 21 Şubat günü Lefkoşa'da düzenlenen miting'de, çalışanların sorunları dile getirildi. Genel Grev, kapenk kapama eylemi ve miting yapıldı. Miting'te TÜRK-SEN Genel Başkanı Konuloğlu da bir konuşma yaptı.**

TÜRK-SEN Genel Başkanı Konuloğlu ve öteki kuruluş temsilcileri yürüyüş anında.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çalışanların üzerindeki baskı ve sorunların giderek ağırlaşması üzerine 21 Şubat günü Genel Grev, kepenk kapama ve miting eylemi yapıldı. Öğleden sonra Lefkoşa Atatürk Meydanı'nda düzenlenen miting de çalışanların ve esnafın büyük bir sıkıntı içine düştüğü ifade edilerek, hükümetin bu sorunlara çare bulması istendi.

KKTC'de, TÜRK-SEN ve bağlı sendikalar ile meslek örgütleri, üretici ve tüketici örgütleri ile esnaf ve sanatkarların oluşturduğu Ekonomik ve Sosyal Mücadele Platformu (E.S.M.P) tarafından düzenlenen mitingte kuruluş temsilcileri konuşma yaparak temel gıda maddelerine getirilen zamlar ile asgari

ücretin ülke gerçeklerinin altında kaldığı, komik bir duruma düştüğü ifade edilerek, en kısa zamanda istendi.

KONULOĞLU'NUN KONUŞMASI

Yaklaşık 7 bin kişi civarında katılımın olduğu belirtilen uyarı Mitingi'nde bir konuşma yapan TÜRK-SEN Genel Başkanı **Önder KONULOĞLU,** genel greve katılanların çok önemli ve tarihsel bir görevi yerine getirdiklerini vurguladı. Bu görevin hedefinin ilgilileri uyarmak olduğunu söyleyen **KONULOĞLU** konuşmasında özetle şöyle dedi:

"—Bu gün buraya toplanmış bulunan 30 örgüt ve örgütlere üye binlerce yurttaş, çok önemli ve tarihi bir görevi yerine getirmek için buradadır. En kısa tanımıyla bu görev, tüm ilgilileri bir kez daha uyarmaktır. Ülkemizde iktidar edenlerin duyarsızlığı ve antidemokratik tavırları o dereceye varmıştır ki, artık bundan tüm toplum, işçi, memur, köylü esnaf, sanayici ve hatta tüccar bile, büyük zararlar görmeye başlamıştır. Uyarıyoruz, çünkü iktidar edenlerin duyarsızlığı 'ben yaptım oldu' tavrı, artık Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gelişmesini, yücelmesini engellemektedir. Hikmeti kendinden menkul farzedenler, gözlerini, kulaklarını tıkamış, toplulumuzun yaşamakta olduğu çöküntüyü, demogojik laflarla yok farzetmeye, geçiştirmeye çalışıyorlar. Gerek açıkça, gerek kulislerde bu çöküntüye çözüm arayanlar nerede ise vatan hainliği ile suçlanmaktadırlar. Ancak herkese özellikle çeşitli baskı ve dehdit yöntemleri ile toplumsal platformu bozmaya, dağıtmaya çalışan hükümet yetkililerine bir kez daha bildirmek istiyoruz ki, buraya toplanan örgütlerin birçoğunun tarihi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini'nin tarihinden daha eskidir. Ve buraya toplanan örgütlerdir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin temeline ilk harcı koyanlardır."

KONULOĞLU, konuşmasında hükümetin çalışanları sendikasızlaştırma çabası içinde bulunduğunu, Asgari Ücreti yükseltmesi gerektiğini, esnafın siftahsız kepenk kapattığını söyledi.

Mitingde Kıbrıs Türk Amme Memurları Sendikası (KTAMS), Genel Başkanı **Ahmet UZUN,** Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu (Dev-İş) Genel Başkanı **Hasan SARICA,** ve Kıbrıs Türk Kamu Görevlileri Sendikası (KAMU-SEN) Genel Başkanı **Ahmet ÖTÜKEN** birer konuşma yaparak Kıbrıs halkının sıkıntılarını dile getirdiler.

ESNAF'DA KEPENK KAPATARAK EYLEMİ DESTEKLEDİ..

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde miting yapılırken, memur ve işçiler genel grev yaparak, hayat pahalılığının artmasını, ücretlerin hayat pahalılığı karşısında düşük bırakılmasını protesto ettiler. Çalışanların bu tür eylemlerine esnafta kepenk kapatarak destek verdiklerini belirtti.

KIBRISLI SENDİKACILARININ ZİYARETİ..

Geçtiğimiz ay içinde Türkiye'ye gelen Kıbrıs TÜRK-SEN Federasyonu yöneticileri, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Erdal İNÖNÜ**'yü ziyaret ettiler. TÜRK-SEN Genel Başkanı **Önder KONULOĞLU** başkanlığı'ndaki heyet, TÜRK-İŞ'i de ziyaret ederek Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** ile de görüştüler. Kıbrıslı sendikacılar, **BAŞOĞLU** ile birlikte **İNÖNÜ**'ye yaptıkları ziyaret sırasında Kıbrıs'ta çalışma hayatının durumu ve Kıbrıs'ın sorunları konusunda bilgi vererek, Türkiye'nin bu konudaki çözümler getirmesini istediler.

Demokratik kitle örgütlerinin biraraya geldiği miting görkemli oldu.

İŞÇİ, İKRAMİYE VE TEMETTÜLERDEN, ÇALIŞMA SÜRESİYLE ORANTILI BİÇİMDE YARARLANIR

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

E 1991/7699
K. 1991/12950
T. 08.10.1991

ÖZET : İstifa eden işçi, ikramiye ve Temettü ödemelerinden çalışma süresiyle orantılı biçimde yararlanma hakkına sahiptir.

DAVA : Davacı, sosyal haklar karşılığının ödetilmesine, davalı ve karşı davacı ise, ihbar tazminatının tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, esas davayı kısmen, karşıt davanın tümünü hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : 1 - Dosyadaki yazılara, toplanan delilere kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalı ve karşı davacının tüm temyiz itirazları ile davacı ve karşı davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2 - Davacının hizmet akti kullandığı yıllık izin sonunda, 24.11.1989'da kendisi tarafından feshedilmiştir. Niteliği itibariyle uygulanmakta olan ikramiyeden Kasım ayma ait 23 günlük karşılığından yararlanması gerekir. Yazılı şekilde bu isteği reddi doğru değildir.

3 - Davacının 1989 yılına ait çalıştığı süreyle orantılı olarak temettü ikramiyesinden'de yararlanması icap eder. 1989 yılı temettü ikramiyesinin müteakip yıl içinde değerlendirileceği hususu bu hakkını elde etmesine mani değildir. O halde, tespit edilecek temettü ikramiyesine'de karar verilmelidir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebeple **BOZULMASINA** 8.10.1991 gününde oybirliğiyle karar verildi.

HİZMET AKTİNİN FESHİ, SONUÇLARINI, BU KONUDAKİ İRADE BEYANININ KARŞI TARAFA ULAŞMASIYLA DOĞURUR.

YARGITAY
HUKUK GENEL KURULU

E. 1991/9-287
K. 1991/349
T. 12.06.1991

ÖZET : Hizmet aktinin feshi, sonuçlarını, bu kamudaki irade beyanının karşı tarafa ulaşmasıyla doğurur. Bu nedenle bir hizmet yılını doldurmasına iki gün kala hizmet akti feshedilen işçi, kıdem ödencesi almaya hak kazanamaz.

DAVA : Taraflar arasındaki "tazminat" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Gebze İş Mahkemesi'nce davanın kısmen kabulüne dair verilen 13.12.1989 gün ve 1988/117-1989/142 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine: Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 18.6.1990 gün ve 4363-7480 sayılı ilamı: "...Hizmet aktinin feshi, bu yöndeki irade beyanını karşı tarafa ulaşması ile sonuçlarını doğuran hukuki bir işlemdir. Öte yandan 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesi hükmünce kıdem tazminatına hak kazanabilmek için tam yıl çalışma koşulunun gerçekleşmiş olması gerekir. Olayda davacının hizmet akti tam yılı doldurmasına iki gün kala fesih edilmiştir. Buna göre çalışması tam yılı doldurmamıştır. O halde, kıdem tazminatına hak kazanamaz. Bu isteğin reddine karar vermek gerekirken yazılı şekilde bazı düşüncelerle hüküm altına alınmış olması usul ve yasaya aykırıdır.

İhbar tazminatı için faiz temerrüt tarihinden itibaren yürütülür. Davada davalının temerrüde düşürülme durumu araştırılmadan fesih tarihinden faize hükmedilmesi de doğru değildir..." gerekçesiyle bozularak yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

Hukuk Genel Kurul'unca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü:

KARAR : Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dosyadaki tutanak ve kanıtlara, bozma kararında açıklanan gerektirici nedenlere göre, Hukuk Genel Kurul'unca da benimsenen Özel daire bozma kararı bozulmalıdır.

SONUÇ : Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı **BOZULMASINA** oybirliğiyle karar verildi.

DEVREDİLEN İŞYERİNDEKİ HİZMETİN TESPİTİ DAVASI DEVREDEN VE DEVRALAN İŞVERENE BİRLİKTE AÇILABİLİR

YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

E. 1991/4108
K. 1991/6529
T. 18.6.1991

ÖZET : İşyerinin devredilmiş olması durumunda, hizmet tespit davasında tespitine karar verilen yılların primleri işveren tarafından ödeneceğinden devreden ve devralan işverenin müteselsil sorumluluğu söz konusudur. Bu yüzden de husumetin devreden ve devralan işverene birlikte yönetilmesi doğru olur.

DAVA : Davacı, 1.3.1968 - 31.12.1969 tarihleri arasında işçi olarak asgari ücretle geçen çalışmalarının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilâmında belirtildiği şekilde isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davalılar avukatlarınca temyiz edilmesi üzerine; temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve tetkik hâkimi tarafından düzenlenen raporla, dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra, işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

KARAR : Dava 1.3.1968 ile 31.12.1969 tarihleri arasında... Maden Kömürleri İşletmesi Limited Şirketi işyerinde hizmet aktine dayalı olarak geçen Kurum'a kayıt ve tescil edilmeyen hizmetlerin tespiti istemine ilişkindir. Davacının tespitini istediği dönemde, işveren... Maden kömürleri İşletmesi Limited Şirketi olduğu, işyerinin 28.12.1976 tarihinde Türkiye Kömür İşletmeleri'ne (bilahare DLİ) devredildiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

506 sayılı Yasa'nm 79/8. maddesine dayanan hizmet tespiti davalarında, hizmetin tespitine karar verilen yıllarda işverenler için prim ödeme yükümlülüğü doğacağından, anılan Yasa'nm 82/1. maddesi hükmü gereğince davanın devreden işverenle, devralan işverene birlikte yöneltilmesi ve bunların tespit edilen süreler yönünden müteselsilen sorumlu tutulması zorunludur. Bu durumda, davada husumetin çalışmanın geçtiği yıllarda işyerine sahip ...Maden Kömürleri İşletmesi Limited Şirketi ile, devralan Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne yöneltilmesi gerekirken, pasif husumet ehliyeti bulunmayan Doğu Linyitleri Müessesesi Müdürlüğü huzuru ile yargılama yapılarak yazılı biçimde hüküm kurulması usul ve kanuna aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalıların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA,** bozmanın niteliğine göre sair yönlerin şimdilik incelenmesine yer olmadığına, 18.6.1991 gününde oybirliğiyle karar verildi.

SENDİKA ŞUBE KONGRESİ'NDE DELEGE SEÇİMİ USULSÜZLÜĞÜNÜN DENETİMİ, İLGİLİ YER İŞ MAHKEMESİ HAKİMİNCE YAPILIR.

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

E. 1991/14145
K. 1991/14034
T. 07.11.1991

ÖZET : Delege seçimlerine ilişkin denetim yetkisi, 28.8.1983 tarihli 2882 sayılı Yasa ile ilçe seçim hakiminden alınmış ve ilgili yer iş mahkemesi hakimine verilmiştir. Seçim hakimi sendika genel kurulları zorunlu organ seçimlerinde gözetimle görevlidir.

DAVA : Ş.Ö. ve diğerleri adına Avukat M.S.A. ile ...Sendikası adına Avukat S.O. aralarındaki dava hakkında Silifke Asliye Hukuk Hakimliği'nden İş Mahkemesi sıfatı ile verilen 3.10.1991 günlü ve 560/598 sayılı hüküm davacı avukatınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacılar, Sendika şubesi Genel Kurulu'na katılacak delege seçimlerinin usulsüz yapıldığını iddia ederek, söz konusu delege seçiminin iptaline karar verilmesini istemiştir.

Konu, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 10'uncu maddesinin uygulanmasıyla ilgilidir. 2821 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine göre yapılan delege seçimleri evvelce İlçe Seçim Hakimi'nin denetimine tabi iken sonradan 28.8.1983 tarih, 2882 sayılı Kanun'un yapılan değişiklikle Seçim Hakimi'nin denetiminden çıkarılmıştır. Seçim Hakimi aynı Kanun'un 10'uncu maddesine göre Genel Kurullar'da zorunlu organlara delege veya üye seçimlerinin gözetimi ile görevlidir. 10'uncu maddeye göre delege seçimlerinin denetimi ise, İş Mahkemesi Hakimi'ne aittir. Bu nedenle, davaya bakılarak esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken görevsizlik kararı verilmiş olması doğru değildir.

ERMENİ KATLİAMINA TEPKİLER...

TÜRK-İŞ: "KARABAĞ'DAKİ CİNAYETLERE SEYİRCİ KALINAMAZ.."

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından 5 Mart'ta yayınlanan bildiride, bir süreden beri, Ermenistan'ın Azerbaycan'a ait Karabağ'dan toprak ilhakına kalkışmasıyla patlak veren sorunun, Azeri soykırımına dönüşmekte olduğu hatırlatıldı ve ne suretle olursa olsun saldırgan Ermenistan'ın durdurulması istendi.

Özellikle Yukarı Karabağ toprakları üzerindeki değişikliklerin Türkiye'nin bilgisi dışında yapılamıyacağı konusuna da yer verilen **TÜRK-İŞ** bildirisinde şöyle denildi:

"Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla ortaya çıkan siyasi ve etnik tablodan sonra, Azerbaycan'a ait Karabağ topraklarında hak iddiasına kalkışan Ermenistan, böyle bir sorun varsa diplomatik yollardan çözme yoluna gideceğine, çağdışı metodlarla silâhlı saldırıya geçmiştir.

Günlerdir Karabağ'da Ermeniler tarafından işlenen cinayetler, tüm dünyanın gözü önünde cereyan etmektedir. Ermeni kuvvetleri, insan haklarına, yaşama hakkına ve Azeri Türklerinin bağımsızlığına pervasızca saldırmaktadırlar.

Uluslararası kuralları ve Birleşmiş Milletler kararlarını hiçe sayan Ermeniler, kadın, ihtiyar, çocuk demeden Azerileri katletmektedirler.

Böyle bir soykırıma, hiçbir kimse, hiçbir devlet ve hiçbir kuruluş, daha fazla seyirci kalmamalıdır.

Hürriyet ve insan hakları aşığı olduklarını sık sık vurgulayan batı ülkeleri, nedense bu katliama dur demek için parmaklarını bile henüz oynatmış değiller. Batı basını da, bu saldırılara hedef olup kendi topraklarını savunan masum Azeri Türklerinden yana gerekli tavrı henüz göstermedi.

Karabağ Azerbaycan'ındır ve hele Yukarı Karabağ'daki herhangi bir harita değişikliği, mevcut anlaşmalar gereği, Türkiye'nin bilgisi dışında gerçekleşmemelidir.

Türk Hükümetinin bu konudaki politikasını desteklemekle beraber, saldırıların insafsızlığı ve sorunun ağırlığı ölçüsünde girişimlerde bulunmasını bekliyoruz.

Bu arada, Birleşmiş Milletler ve Batılı ülkeler de her türlü ambargo koymalı ve saldırgan Ermenistan ne suretle olursa olsun, durdurulmalıdır.

TÜRK-İŞ, Azerbaycan Türklerine karşı giriştiği bu caniyane saldırılarından dolayı Ermenistan'ı Türk işçileri ve ulusumuzu adına telin etmektedir.

Bu soykırıma daha fazla seyirci kalınmaması için TÜRK-İŞ, üyesi bulunduğu Avrupa Sendikalar Birliği (ETUC) ve Uluslararası Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ya birer telgrafla başvurarak bu vahşetin durdurulması yönünde etkin girişimlerde bulunmasını istemiştir."

Ermenilerin giriştiği soykırım dönük saldırıları, tüm siyasi partiler, çeşitli kuruluşlar, devlet ve hükümet yetkilileri ile birçok ilde yürüyüşler düzenleyen vatandaşlar şiddetle kınadılar.

Eski Sendikacı Mustafa MUTLU öldü.

SELÜLOZ-İŞ Sendikasının Giresun Şube Başkanlığını 19 yıl süre ile yapan TÜRK-İŞ eski İl Temsilcisi **Mustafa MUTLU**, geçirdiği bir kalp krizi sonucu vefat etti.

Giresun'da 6 yıl TÜRK-İŞ İl Temsilcisi olarak da görev yapan eski sendikacı **Mustafa MUTLU**, bir süre önce 50 yaşında vefat etti. TÜRK-İŞ Dergisi, 4 çocuk babası Merhum **Mustafa MUTLU**'ya Tanrı'dan rahmet, Ailesine ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı diler.

LİKAT-İŞ: "LİMAN İŞÇİLERİ AZERİLERİN YANINDADIR.."

• Melih H. YILMAZ **"Halkımızın duyarlı olduğu bir konuda Liman işçileri duyarsız kalabilmesi mümkün değildir.."** dedi.

Mersin Limanında, A.B.D.'den Ermenilere gelen ve içinde silah da olduğu iddia edilen 350 konteyner yardım malzemesi ihbar üzerinde bekletilmesinden sonra işçilerin üyesi bulunduğu LİKAT-İŞ bir açıklama yaptı. Genel Başkan **Melih Hüsnü YILMAZ, "Liman işçilerinin Azerilerin yanında olduğunu"** belirtti.

Melih H. YILMAZ, yaptığı yazılı açıklamada, Liman işçilerinin Ermenilere gidecek hiçbir malın yükleme ve boşaltma işleminde çalışmak istemediğini Liman işçilerinin gelen veya giden malın ne olduğunu bilemeyeceğini kaydederek şöyle dedi:

"—Halkımızın bu denli duyarlı olduğu bir konuda, Liman işçilerinin duyarsız kalabilmesi mümkün değildir. Bu noktada bize düşen görev gemilerin yükleme boşaltma ve diğer hizmetlerini yapmamaktadır. Bu tavrımızın karşısında herhangi bir yasal uygulamayla karşılaşmamız halinde, bu durum ülkemiz adına utanç kaynağı olacaktır."

SSK, SAĞLIK YARDIMINDA "SÜRE"YE İLİŞKİN KISITLAMAYI KALDIRDI..

• 506 Sayılı Yasanın 34'ncü maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, SSK yeni düzenlemeyi Mahkeme kararı yönünde yaptı..

506 Sayılı Yasa'nın 34 ncü maddesinde yer alan **"Sağlık Yardımlarının Süresi"**ne ilişkin **"..18 aya kadar"** olan ibarenin, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine, Sosyal Sigortalar Kurumu bir genelge yayınlayarak **"tedavilerin her hangi bir süre ile bağlı olmaksızın, sağlık durumlarının gerektirdiği sürece devamı"** şeklinde olacağını açıkladı.

Sosyal Sigortalar Kurumu 4 şubat 1992 tarihi ile yayınladığı 3-57 Ek sayılı genelgesinde, hastalık halinde SSK'nın sağlık yardımlarından yararlanan kimselerin en çok 18 ayla sınırlandırılmış olan tedavi sürelerindeki bu kısıtlamanın Anayasa Mahkemesi'nin kararı doğrultusunda ortadan kaldırıldığı belirtiliyor.

Bu durumda, Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık yardımlarından yararlandırılan sigortalılar; sigortalıların eş ve geçindirmekle yükümlü oldukları çocuk, ana ve babalar; Kurumdan sürekli işgöremezlik geliri malullük ve yaşlılık aylığı almakta olanlar; Kurumdan sürekli işgöremezlik geliri malullük ve yaşlılık aylığı almakta olanların geçindirmekle yükümlü olduğu eş, çocuk, ana ve babalar; Kurumdan hak sahibi olarak geliri veya aylık almakta olan eş, çocuk, ana ve babalar; Sigortalılık niteliğini yitirenler ile geçindirmekle yükümlü oldukları eş, çocuk, ana ve babaların tedavileri, herhangi bir süreye bağlı olmaksızın, sağlık durumları gerektiği sürece devam edecek.

İLYAY'DA ÇALIŞAN BASIN-İŞ ÜYELERİNİN EYLEMİ..

BASIN-İŞ üyesi, Web-Ofset baskı hazırlık tesisi İLYAY A.Ş. işyerlerinde çalışanlar, 10 aydır ücretlerini alamayınca eylem yaptılar. GÜNAYDIN ve süper TAN Gazeteleri'nin basıldığı baskı tesisleri olan İLYAY işyerinde çalışanların ücretlerinin ödenmemesi üzerine işçiler eyleme başvurdular.

İşçilerin üyesi olduğu BASIN-İŞ Sendikası konuyla ilgili açıklamasında işçilerin bu sorunlarına çözüm getirilmesini, işçilerin ücretlerinin ödenmesini isteyerek şöyle dedi:

"—Sendikamız'ın Örgütlü olduğu Web Ofset baskı hazırlık tesislerinden olan İLYAY A.Ş.'de işçilerin 10 aylık ücretlerini alamadılar. Günaydın ve Tan gazetelerinin girdiği ekonomik kriz sonucu bir grup yönetime elkoyduklarını söylemişlerdir. Bu grup daha sonra BEGA adlı bir şirket kurduklarını ve tüm çalışanları buna ortak ettiklerini söylemişlerdir. BEGA adlı şirket şu anda icralık olan ve işçilerin 48 milyar alacağı olduğu İLYAY tesislerinde Yeni Günaydın ve Süper Tan adıyla gazete çıkartmayı sürdürdü.

Çalışanlar adına şirket kurduklarını söyleyenler İlyay emekçilerinin haklarını gasp etmeye devam ettiler. Çeşitli girişimlerimize rağmen çalışanları mağdur etmeye devam etmeleri üzerine çalışanlar İstanbul ve Ankara'da ücretlerini almak için maaş kuyruğuna girdiler."

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİNE AAFLI'DEN KATKI

3 Mart 1992 tarihinde Zonguldak'ta meydana gelen grizu faciasında yaşamlarını yitiren veya sakat kalanlara yardım amacıyla başlatılan kampanyaya Asya-Amerika Hür Çalışma Entitüsü (AAFLI), 9 milyon 155 bin 650 liralık katkıda bulundu.

Etki projesi çerçevesi içinde yapılan katkı çekini AAFLI Türkiye Temsilcisi **Sinan Yazıcıoğlu,** Türk-İş Genel Mali Sekreteri **Enver Toçoğlu**'na takdim etti.

İSTİKRAR VE ÖNEMİ..

Gelişen ve giderek kökleşen demokrasimizin sürekli ve kalıcı olmasının temel şartı, ekonomide ve siyasette istikrardır. Açıkça ve rahatlıkla ifade edilebilir ki, yirmi ekimden sonra kurulan Koalisyon Hükümetine destek veren partiler ve kamuoyunun büyük çoğunluğu, siyasi istikrar özleminin tabii bir sonucu olarak desteklerini sürdürmekte ve demokratik hayatımızın önündeki engellerin kaldırılması ümitlerini saklı tutmaktadırlar. Başta Anayasa olmak üzere yasalardaki hak ve özgürlükleri kısıtlayan hükümler, maalesef hâlâ yürürlüktedir. Bu hak ve özgürlük kısıtlayıcı hükümlerin kaldırılması bir an öce Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Siyasi partiler temsilcilerinden oluşacak karma bir komisyonun kurulmasını gerektirmektedir.

Sözünü ettiğimiz karma komisyon Millet Meclisi Sayın Başkanı'nın çağrısı üzerine partilerce kararlaştırılarak en kısa zamanda kurulabilir ve bu karma kurul, öncelikle Anayasayı ele alarak toplumun çeşitli kesimlerini görüşlerinde başvurup ya yeni bir Anayasa hazırlayarak Türkiye Büyük Millet meclisinde müzakereyle kabulünü sağlar, ya da mevcut anayasayı temelden ele alıp yeni düzenlemeler yapar. Bu noktada geç kalınmaması bize göre fevkalade önemlidir. Daha demokratik, daha çağdaş bir Anayasa için atılacak ilk adım süratle atılmalıdır.

Siyasi partiler ve seçim kanunlarında yapılması gerekecek değişiklikler de, Anayasa çalışmalarından hemen sonra ele alınması gereken konulardır. Çalışma hayatımızla ilgili kanunların günümüz Türkiye'sinde ayıplarından arındırılması zorunlu hale gelmiştir. Ekonomik hayatta istikrarın sağlanabilmesi yeni düzenlemelerin geç bırakılmaması ile doğru orantılıdır.

Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'mızın İş kanununda yapmak istediği düzenlemeler, İş güvencesi adı ile anılan yeni hükümlerin getirilmesi üretim ve verimlilik artışını sağlayacak hükümlerdir. Türkiye'nin büyümesini ve hızla kalkınmasını isteyenler, sevk ve idarenin kutsallığı gibi sözde bir mazeretle bu değişikliklere karşı çıkmamalıdırlar. Çok güçlü bir ekonomisi bulunan Almanya'da işçiler yirmi yılı aşan bir süredir, hem yargıç güvencesine hem de yönetime katılma hakkına sahip bulunuyorlar. Almanya'nın büyük ekonomik potansiyeli, çeşitli faktörler yanında bu faktörden da kaynaklanmaktadır.

Çalışma barışı korunup geliştirildikçe ekonomide istikrar tedbirleri kolaylıkla alınabilir ve Türkiye, zamanında doğru olarak tercih ettiği serbest piyasa ekonomisi modelini gerçekçi bir biçimde uygulayabilir.

Gerek ekonomide, gerekse siyasette istikrarı tehdit eden iki önemli sebebi zikretmemek mümkün değildir. Birisi enflasyon, diğeri ise terördür. Her ikisi de, acımasız olan bu tehlikelerin bertaraf edilmesinde gelişmiş ülkelerin uyguladıkları metodlar bilinmektedir. İşçisi, işvereni, esnafı, tarımcısı ve hepsinin üstünde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu iki tehlike karşısında da demokratik ve çağdaş bir anlayışla bir araya gelerek ciddi ve kararlı adımlar atabilirler.

Siyasette ve ekonomide istikrarın devamı, demokrasimizin gelişip güçlenmesinde de ana faktördür. Bu noktayı hiç bir zaman aklımızdan çıkarmayalım...

İŞÇİ EMEKLİ AYLIKLARI..

Emekli aylıklarının, enflasyon oranındaki değişmelere ve gelişen hayat standardına paralel olarak artırılması, günümüz sosyal ve ekonomik politikalarının bir gereği olduğu kadar, toplumun öncelikli beklentileri arasmda da ilk sıralarda yer alan bir hususdur.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre kurumca ödenecek gelir ve aylıklarının hesaplanmasında katsayı esasına dayalı gösterge sistemi uygulanmaktadır.

1.1.1992 tarihi itibariyle;

Katsayı 470 den 523'e çıkarılmıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre alınacak prim ve verilecek ödenekler ile bağlanacak gelir ve aylıkların hesaplanmasına esas olacak üst gösterge tablosu ile gösterge tablosu da değiştirilmiştir.

Bu değişiklikle, üst gösterge tablosu 5 kademe genişletilerek tavan göstergesi 50 aralıklarla 6400 den 6650 ye çıkarılmış bulunmaktadır.

Gösterge tablosunun 12. derecenin 1. kademesine isabet eden taban göstergesi 1000 den 1136 ya, tavan gösterge de 4 aralıklarla 1560 dan 1696 ya yükseltilmiştir.

Sosyal Yardım zammı ödemeleri aylık 390 bin liradan 550 bin liraya çıkarılmıştır.

Ayrıca üst gösterge tablosundan aylık almakta olanların aylık bağlama oranları 1 nci derecenin 10. kademesi, yani 6650 göstergede yüzde 50 den başlayarak geriye doğru her kademede onda bir artırılmış ve 10 ncü derecenin 1 nci kademesi, yani 1700 göstergeden aylığa hak kazananlarda, yüzde 59.9 olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır.

H. Avni YAZICI
TÜRK-İŞ
Sosyal Güvenlik Uzmanı

İŞÇİ EMEKLİ AYLIKLARI

1.1.1992 tarihi itibariyle katsayıda, gösterge tablolarında, sosyal yardım zammı ve üst göstergeden aylık ve gelire hak kazananlara uygulanan aylık bağlama oranlarındaki artışlara rağmen işçi emekli aylıklarının durum hiç te iç açıcı bir görünümde değildir.

Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi A) Gösterge tablosundan aylık alanların durumları şöyle olmuştur:

A) GÖSTERGE TABLOSUNDAN AYLIK ALANLAR

Asgari Aylık	Azami Aylık	Ortalama Aylık	Artış Miktarı	Toplamı	Antış Oranı %	Tarih
719.000. -iken			246.890	965.890	34,34	1.1.1992
	903.240 iken		267.666	1.170.906	29,63	1.1.1992
		811.120 iken	257.278	1.068.398	31.72	1.1.1992

Tablo yüzde 70 aylık bağlama oranına göre hazırlanmıştır. Bilindiği üzere 1.1.1982 den sonra emekli aylığına hak kazananlarda bu oran yüzde 60 dan başlamakta ve 5000 günden fazla ödenen her 240 gün prim için, yüzde bir artırılmaktadır. Bu tarihten önce emekli olanlarda ise, yüzde 70 dir. Tablo ortalama bir görüntüyü göstermektedir.

B) ÜST GÖSTERGE TABLOSUNDAN AYLIK ALANLAR :

Gösterge	Aylık Bağlama Oranı (%)	Sosyal Yardım Zammı	Aylık	Toplam	Tarih
3100	(57.1)	550	925.762	1.475.762	1.1.1992
4050	(55.2)	550	1.169.219	1.719.215	1.1.1992
5100	(53.1)	550	1.416.336	1.966.336	1.1.1992
6250	(50.8)	550	1.660.525	2.210.525	1.1.1992

BAŞOĞLU :

"ALMANYA POLİTİKASINI YENİDEN GÖZDEN GEÇİRMELİDİR.."

21 Mart Nevruz Bayramı'nı bahane ederek Güney Doğu'da Ayaklanma Hareketi içine giren PKK terör örgütü'nün bu hareketi bastırılırken, Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı silah sevkiyatını durdurması hareketi, yurt çapında büyük tepkiyle karşılandı.

Türkiye'nin bağımsız bir devlet olduğunu, belirten TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU**, şöyle dedi:

"—Türkiye geçmişte Almanya'nın yardımı olmadan ayakta kalmayı başardığı gibi bugün de başaracaktır. Almanya'nın Güneydoğu olaylarını çarpıtarak, silah sevkiyatını durdurma girişimi, devletin birliğini korumakla ilgili eylemi durdurulmamalıdır. Almanya eğer dostumuz ise, bu tavrı bir hançerlemedir. Dostluk böyle günde belli olur. Yıllardan beri güneydoğu'da kadın, çocuk demeden günahsız insanları acımasızca öldürülüyor. Bu olaylar şimdi devleti bölme noktasına geldi. Demokratik ve insan haklarına saygılı olduğunu iddia eden Almanya ve benzeri devletlerin en önemli hak olan yaşama hakkını gasbeden bir örgütü kınamaları, desteklerini çekmeleri gerekirken tam tersini yapıyorlar. Bu durum Türk halkını rencide ediyor. Almanya politikasını yeniden gözden geçirmelidir."

➡

Emekli aylığına hak kazanmışlardır. Tabiidir ki 5000 günden fazla prim ödenen her 240 gün için, aylık bağlama oranları yüzde 1 artırılmaktadır.

C) GEÇİCİ GÖSTERGE TABLOSUNDAN BORÇLANMA YAPAN SÜPER EMEKLİLER

Borçlanarak Ödenen Tutar	Aylık	S.Y.Z. Bin	Telafi Edici Ödeme	Toplam	Tarih
4.200.000	620.906 +	550 +	490.313 +	1.661.219	1.1.1992
5.040.000	620.906 +	550 +	594.318 +	1.765.224	1.1.1992

Emekli aylığı almaktadırlar. Bu aylıklar yüzde 70 aylık bağlama oranına göre hesaplanmıştır.

Tabloda görüldüğü gibi işçi emekli aylıkları önce kendi içinde tutarsızlık göstermektedir.

Yine Türk-İş araştırma bürosu tesbitlerine göre Ankara'da 4 kişilik bir ailenin sadece asgari gıda giderlerinin;

Aralık / 1991 ayında	1.073.030 Lira
Ocak / 1992 ayında	1.174.300 Lira
Şubat / 1992 ayında	1.238.000 Lira

olması, işçi emekli aylıklarındaki dengesizliğin ve yetersizliğin bir ifadesi olarak değerlendirilmektedir.

SONUÇ

1) Demokratik ülkelerde sosyal güvenlik hizmeti genel olarak;

a) Sosyal Yardımlar,
b) Sosyal Hizmetler,
c) Sosyal Sigortalar,

vasıtasıyla yürütülmektedir.

Sosyal sigortalara giriş zorunlu olduğuna göre, yürütülen hizmetler ve tanınan hakların asgari seviyesinin insanlık onuruna yaraşır ve normal insan yaşamını sağlayacak bir düzeyde olması tartışmasızdır.

Sosyal Güvenlikte nimet - külfet dengesi çağdaş bir kıstasdır. Ancak unutulmaması gereken bir önemli husus, Sosyal Sigorta Kuruluşlarının kendi kendini yönetme haklarına sahip bulunması ve kaynaklarının çalışanların ve çalışanlar adına işverenlerin ve devletin ödediği primlerden oluşmasıdır.

Ulusal gelirden sosyal güvenliğin finansmanına devlet katkısı nerede kalmıştır ! 4792 sayılı kanunun 12 nci maddesinde açıklanan kurumun Mali ve İdari özerkliği ne olmuştur? Kurumun bu günkü mali ve idari sıkıntılarının nedenini bu 2 sorun oluşturmaktadır.

İşçi emekli aylıklarının asgari seviyede yaşanabilecek bir hale getirilmesi kaçınılmaz olduğu gibi, farklı uygulamaların da bir an evvel giderilmesi suretiyle toplumda sosyal barışın devamının sağlanmasının sosyal hukuk devletinin ilkelerinden olduğu da tartışmasızdır.

2) Geçici gösterge tablosundan borçlanma yapan ve kamuoyunda süper emekli olarak tanımlanan kişilerin durumlarının da, koalisyon protokolünde ve hükümet programında açıklandığı şekilde bir an evvel ele alınarak düzeltilmesi ve bu vatandaşlarımızın devlete güvenliğinin yeniden sağlanması ve maddi kayıplarının önlenmesi gerekli görülmektedir.

Anayasa Mahkemesinin bu uygulama ile ilgili kararı dikkate alınarak, bu kişilere 1.1.1991 tarihinden geçerli olarak 3702 sayılı kanunla ödenmeye başlayan telafi edici ödemenin yükseltilmesi, hem maddi kayıpların önlenmesi ve hem de sonradan emekli olan aynı durumdaki kişilerle eşit miktarda aylık alabilmelerinin sağlanabilmesi yönünden tek çıkar yol olarak görülmektedir.

Mart'92 Gıda Harcaması...

- **Dört kişilik ailenin gıda harcaması Mart'92 ayı fiyatlarıyla 1.280.000.- Lira. Bir önceki aya göre yüzde 3.4 oranındaki artış aile bütçesine 42.000.-Lira ek yük getirdi.**

- **Yılın ilk üç ayında yüzde 19.3'e ulaşan gıda harcaması tutarındaki artış son oniki ay itibariyle yüzde 82.2. Gıda harcaması tutarı asgari ücretin 2,5 katı.**

Hayat pahalılığının bir göstergesi de mutfak... insanların sağlıklı yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Beslenmeleri için ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Mart'92 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara kent merkezinde yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin araştırmayı sunuyoruz.

Türk-İş Araştırma Merkezi tarafından her ay yapılan çalışmanın sonuçları; aylık gıda harcaması tutarındaki artışın önceki aya göre yüzde 3.4 olduğunu ve nedenle 42.000.-liralık bir ek harcama zorunluluğunun ortaya çıktığını göstermektedir. 1991 yılının sonunda 1.073 bin lira olan aylık gıda harcaması, geçen üy aylık sürede yüzde 19.3 oranında artmıştır. Bir başka ifadeyle yılbaşına göre çalışanlar 207 bin liralık fazla harcama yapmak durumundadır.

Aşağıdaki tabloda, farklı yaş gruplarındaki dört kişilik bir ailenin yeterli, sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarları sunulmaktadır.

Tablodan da görülebileceği gibi Mart'91/Mart'92 arasındaki son 12 aylık dönemde meydana gelen yüzde 82.2'lik artışın parasal karşılığı ise 577.529.-liradır. Son beş yılın Mart ayları (Mart'88 hariç) göz önünde tutulduğunda, gerek bir önceki aya, gerek son 12 aylık değişime ve gerekse bu oranların karşılığı olan parasal artışların Mart'92 de daha yüksek oran ve miktarlarda gerçekleştiği aşağıda görülmektedir.

	Gıda Harcaması Tutarı (TL/Ay)	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Son 12 Aylık Değişim (%)
1988 Mart	152.274	8.0	—
1989 Mart	240.399	0.9	57.9
1990 Mart	406.508	3.0	69.1
1991 Mart	702.471	3.2	72.8
1992 Mart	1.280.000	3.4	82.2

Öte yandan net asgari ücretin 512.000.-TL. olduğu günümüzde, Mart'92 gıda harcamasının karşılanması için 2,5 asgari ücret gerektiği de araştırmanın bir başka çarpıcı yanıdır. Dikkati çeken diğer bir nokta ise, gıda harcaması için gerekli olan **ek harcama yükünün** giderek katlanmasıdır. Nitekim son bir yılda çalışanın bütçesinden çıkan/çıkması gereken ek harcama yükü 577.529 lira olup, bu tutar halen geçerli olan asgari ücretin üzerindedir.

Asgari düzeyde yapılması gereken gıda harcaması yanı sıra konut, ulaşım, sağlık, eğitim v.b. harcamalar dikkate alındığında çalışanların yaşam koşullarını belirleyen olumsuz çerçeve teşekkül etmektedir.

Bugün fiyat artışları nedeniyle satın alma güçlerinde meydana gelen aşınmalar, adaletsiz ve dengesiz vergi sisteminin sürmekte olduğu bir yapı nedeniyle çalışanlar için gündemde olan önemli sorunun hâlâ 'geçim ücreti' olması ülkemiz açısından düşündürücüdür.

4 KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI (TL)

	Mart'90	Aralık'91	Şubat'92	Mart'92
– Yetişkin İşçi	234.993.–	366.795.–	366.795.–	436.500.–
– Yetişkin Kadın	153.054.–	226.450.–	265.000.–	273.500.–
– 15-19 yaş grubu çocuk	191.796.–	289.540.–	340.000.–	352.000.–
– 4-6 yaş grubu çocuk	128.628.–	190.245.–	210.500.–	218.000.–
TOPLAM	**702.471.–**	**1.073.030.–**	**1.238.000.–**	**1.280.000.–**

BAYRAM MESAJI

"YAŞADIĞIMIZ OLUMSUZ KOŞULLARI ÇAĞDAŞ BOYUTLARDA DEĞİŞTİRMEK ZORUNDAYIZ.."

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan Ramazan Bayramı mesajında, çeşitli ülke sorunlarına değinilmiş, yaşanılan olumsuzluklardan etkilenen halkımızı, huzur, refah ve güvene kavuşturmak için daha fazla çaba gösterilmesi istenmiştir.

Terör olaylarına da yer verilen bayram mesajı şöyle :

"—Ülkemiz son aylarda birçok felâketi ard arda görmüş, milletçe kederli günler yaşanmış ve bayrama bu acı duygularla girilmiştir.

Çığ, grizu ve deprem facialarında yitirdiğimiz yüzlerce işçi, asker, güvenlik görevlisi ve diğer vatandaşlarımızla birlikte durmak bilmeyen terör olayları sırasında vatan uğruna şehit düşenlerin anısını, yüreklerimizde daima yaşatacağız.

Gelişme sürecine girmiş olan ülkemizi bölüp parçalama ve araya nifak sokarak vatandaşlarımızı birbirine düşürme amacını güden kanlı eylemlere karşı halkımızın son zamanlarda gösterdiği bilinçli tepki ve uygulanan devlet politikasını destekliyoruz.

Kuruluşundan bugüne kadar, Atatürk ilkelerine ve hür demokratik kurallara bağlılıktan ayrılmayan, sosyal ve laik devlet ilkesini savunan TÜRK-İŞ, üniter devlet yapımızı zedelemeye ve etnik kökeni ve olursa olsun, aynı haklara sahip vatandaşlar arasında sun'i ayrılıklar yaratmaya yönelik her türlü hareketin karşısındadır. Hele, insan hayatına kasteden terör olaylarını ve yaratıcılarını işçi kesimi adına nefretle kınıyoruz. Kafasını ve gönlüğünü faydasız ideolojilere satmış olanların dışında kimsenin onaylamadığı dış destekli terör odaklarının susturulmasında daha fazla geç kalınmaması gerekmektedir.

Terörist hareketler sona ermedikçe, diğer ülke sorunlarının halli mümkün olmaz.

İnsan hayatını ve dünya huzurunu hiçe sayan teröre sıcak bakmak, herşeyden önce insanlık duygusuyla bağdaşmaz.

Bu bakımdan, Türkiye ile aynı ittifaklar içinde yer alan ülkelerin, dostluğunu unutsalar bile, müttefik olduklarını hatırlamaları ve illegal tavırlara kucak açmamaları gerekir. Türkiye'ye bu haksızlığı reva görenlerin, hatalarını telâfi etmelerini bekliyoruz.

Bu arada tabii afetlerden, iş kazalarından ve hemen hergün cereyan eden trafik kazalarından, dünya ortalamasının üstünde bir oranda etkilenerek, bu kadar çok sayıda can kaybına uğramamak için, gereken ciddi önlemlerin peş peşe hayata geçirilmesi en acil sorunumuzdur.

Hergün artan işsizlik, hayat pahalılığı ve çeşitli huzursuzluklar içinde bunalan geniş halk kitlelerine rahat nefes aldırmak, başta devlet olmak üzere hepimizin görevidir. Yaşanılan bu olumsuz tabloyu, çağdaş boyutlarda ele alıp değiştirmek zorundayız.

Huzurlu bir çalışma ortamını ve iş güvencesini bunun için istiyoruz.

Yaşanan acı günlerin bir daha geri gelmemesi dileği ile Yüce Ulusumuzun Ramazan Bayramını içten kutluyor, huzur, refah ve güven dolu bir gelecek temenni ediyoruz."

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk..: **ŞEVKET YILMAZ** Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA Fax : 133 68 09
01	**TARIM - İŞ** Gen. Bşk.: **SABRİ ÖZDEŞ** Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92
02	**TÜRKİYE MADEN İŞ** Gen. Bşk.: **H. HÜSEYİN KAYABAŞI** Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31
02	**GENEL MADEN-İŞ** Gen. Bşk.**ŞEMSİ DENİZER** Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK Fax: 36 635
03	**PETROL-İŞ** Gen. Bşk.: **MÜNİR CEYLAN** Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe/İSTANBUL Fax: 174 74 46
04	**TEKGIDA-İŞ** Gen. Bşk. **ORHAN BALTA** 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 178 95 34
05	**ŞEKER-İŞ** Gen. Bşk.: **HİKMET ALCAN** Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel: 118 42 73-74 - 118 19 88 Fax : 125 92 58
06	**TEKSİF** Gen. Bşk.: **ŞEVKET YILMAZ** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 135 78 26
07	**DERİ-İŞ** Gen. Bşk.: **YENER KAYA** Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Fax : 5286207 Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray/İSTANBUL
09	**AĞAÇ-İŞ** Gen. Bşk.: **GÜRAL ERÇAKIR** Necatibey Cad. No: 20/22-23 Fax : 231 52 19 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA
09	**SELÜLOZ-İŞ** Gen. Bşk.: **FİKRİ KARAKADILAR** Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. İşılay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT Fax: 134 51
10	**BASIN-İŞ** Gen. Bşk.: **ALİ EKBER GÜVENÇ** Hanımeli Sokak No. 26/6-7 Fax : 229 43 15 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA
11	**BASİSEN** Gen. Bşk : **METİN TİRYAKİOĞLU** İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax: 152 38 35
11	**BASS** Gen. Bşk.: **TURGUT YILMAZ** Sümer Sokak 29 Fax : 229 13 03 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA
12	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** Gen. Bşk.: **TAMER ERALAN** Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 230 24 43 Tel: 231 72 30 (5 hat) Sıhhiye / ANKARA
12	**KRİSTAL-İŞ** Gen. Bşk.: **İBRAHİM EREN** Kazancı yokuşu, Ağaçırağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel: 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax: 151 95 79
13	**TÜRK-METAL** Gen. Bşk.: **MUSTAFA ÖZBEK** Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 231 79 40 (4 hat) Maltepe / ANKARA Fax : 229 77 14
14	**DOK GEMİ-İŞ** Gen. Bşk.: **NAZIM TUR** Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel: 517 12 78 (3 hat) Yenikapı/İSTANBUL Fax: 517 13 85
15	**YOL - İŞ** Gen. Bşk.: **BAYRAM MERAL** İstanbul Cad. No. 58 İskitler / ANKARA Tel : 342 22 40 - 51 Fax : 341 27 05
16	**TES-İŞ** Gen. Bşk.: **FARUK BARUT** Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Fax : 118 58 89 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
17	**TEZKOOP-İŞ** Gen. Bşk.: **AHMET TAMER** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye/ANKARA Fax : 231 74 99
17	**KOOP-İŞ** Gen. Bşk.: **AHMET BALAMAN** İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir/ANKARA
18	**TÜMTİS** Gen. Bşk.: **SABRİ TOPÇU** Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 529 55 09 Fax : 530 07 43
19	**DEMİRYOL-İŞ** Gen. Bşk.: **ENVER TOÇOĞLU** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 28-30-31-32 ANKARA Fax : 231 80 32
20	**TÜRKİYE DENİZCİLER** Gen. Bşk.: Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 144 52 21
21	**HAVA-İŞ** Gen. Bşk.: **ATİLAY AYÇİN** İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax : 571 90 51 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy/ISTANBUL
23	**LİKAT-İŞ** Gen. Bşk.: **MELİH HÜSNÜ YILMAZ** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Fax : 230 24 84 Sıhhiye / ANKARA
23	**HABER-İŞ** Gen. Bşk.: Tuna Cad. 30/8 Fax : 134 57 04 Tel: 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
24	**SAĞLIK-İŞ** Gen. Bşk.: **MUSTAFA BAŞOĞLU** Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Fax : 230 23 96 Sıhhiye / ANKARA
25	**TOLEYİS** Gen. Bşk.: **CEMAİL BAKINDI** İnebey Mh. Küçük Langa Cd. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel: 585 87 09 Aksaray - İSTANBUL Fax : 585 92 24
26	**TÜRK HARB-İŞ** Gen. Bşk.: **KENAN DURUKAN** İnkilâp Sokak 20 Fax: 117 13 64 Tel: 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
27	**TGS** Gen. Bşk : **ORHAN ERİNÇ** Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
28	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** Gen. Bşk.: **FUAT ALAN** Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel: 513 82 54-55-56 Aksaray / İSTANBUL
	TÜRK-SEN Gen. Bşk.: **ÖNDER KONULOĞLU** 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS